¶Pręterita verborum.

Grãmaticæ prima pars Roberti VVhitintoni L. L. nuperrime recensita. Liber quintus, de verborũ pręteritis & supinis cũ cõmento necnon interliniari dictionum interpretatione.

¶Authoris tetrastichon.

Auctiꝰ exit opꝰ, facit hoc mihi Zoilꝰ acer
Arbiter. is credit nil sine teste mihi.
Imprudẽs pagit quod nolit, nãq; nocendo
Prosit, quod cupio conciliatq; mihi.

HVMILIABIT CALVMNIATOREM.

¶Robertus VVhitintonus L.L. Candidis Lectoribus Sal.

GRāmaticę ęditiones certatim (tanq̄ in olympiaco puluere) obſtētare cōtendūt huius æui complures, alius tamen alio more/ſuo quiſq; innitēs iudicio: aliū cōtempſiſſe videtur. Hic autē breuitati anxie nimiā aſtrictꝰ: (vt videatur contractior) fatidicæ Themis oraculo nō minꝰ abſtruſa/excudere certat. Ille vero obſoletorū affectator/inuſitatam ſupellectilem (vt locupletatior cenſeatur) ferrugineo (velut matris Euandri) apparatu. obfuſciora elicere nitiť. Itaq; dū populari auræ captandæ vela plus iuſto turgida protendunt/fit vt vel nimię anguſtię vadis: vel vaſtæ ꝑfuſitatis abyſſo/illidantur importuni. Vnde nos mediocritatem cōplectētes (vt quē cautiorē aliena efficiūt pericula) prurientibus auribꝰ neoterica & exotica relinquentes oblectamenta: iſtiuſmodi Circes cātilenis, vt nō incautus Vlyſſes, aures obturātes: mediū iter tutius tenere potius elegimus. Neq; ſi penes alios/ampullata emunctę naris effulgeat gloria/pēſi quicq̄ habemus: dūmodo ſtudioſæ pubis vtilitati/a nobis, vtcunq;, cōſulatur. Quare poſt varios hybernarū ꝑcellarū turbines/quædā lacera & detrita, typographorū incuria facta, reſarſimus. quædā etiā noua, ex inconſulto, addēda curauimꝰ. Quod ſi ſolito auctior paulo videar cuipiam. In cauſa fuit quorūdā criticorū momorū latratꝰ: q̄ ſine authorū teſtimonio/nihil, licet Apollinis oraculo nō minus verū, nobis credere in animū inducant. Neq; me præterire poſſit: q̄ lyncei in noſtris carpendis eſſe ſolent. At diſcant velim prius vel ſua, cultius, ædere: q̄ aliena male taxent, ne male audiant. Authorum, & probatorum quidem, inſeruimus non modo teſtimonia vbi enucleatione opus eſt: ſed etiā annotatiunculas de iſs quæ rara/& minus vſitata iudicantur. Poſtremo ne te fugiat velim candide lector/quoties hęc & ſimilia verba intulero. Legitur. lectum eſt. repertū eſt. raro &c. Parce & niſi in magno opere vix imitanda cenſeo. Vale ex VVinandi officina. ix. kalēdas Ianua. Anno noſtræ redemptionis ſupra ſeſquichiliadem viceſimo.

¶Liber quintus primæ partis grãmaticę VVhitintonianæ. De verborũ præteritis.

¶Prima coniugatio.

coniugationis.

Rę teritum primę formando
vt amo amas amauí.
ex as facit aui.

¶Exceptio.

to forbyd	to cracke/
or lette.	or barſt.
vt vetui.	crepui.

Sed dat ui vetat / & crepat /

to rubbe.	to ſhyne.
fricui.	micui.

atq; fricare micoq;.

to thon= dre.	to tame.	to lye in bedde.	to cut.	to ſoũde.	to bynde.
tonui.	domui.	cubui.	ſecui.	ſonui.	nexui.

Atq; tonare domo cubat & ſeco / ſic ſono nexo,

to folde.	to kyll or ſlee.	verbis prę=
plicui.	necui.	dictis. .ſ. ſunt.

Et plicat atq; neco. tamen ex iſs lecta per aui

Quædam apud authores poteris reperire probatos.

¶Annotatio.

¶Quedam ex iſs apud authores legũtur etiã in autilicet rarius. Perſius. Excepto ſi quid maſuri rubrica vetauit. Cice. de ora. Nihil ſane ad rem pertinet / ſi qua in re diſcrepauit ab Anthonij diuiſione. Catullus in Egnatiũ. Et denshybera defricatę vrina. tanq; a fricaui ductum. Horatius in odis. Intonata fluctibus. a tonaui. Florus per regulã dixit. Copias eius domauerunt. Apuleius. vj. meta. Europam tauro ſupercubaſſe dixit. Hieronymus i Ezechiele ca. xviii. Quare mater tua leena inter leones cubauit. Apulei. primo meta. Preſecata gula. a preſecaui. Manilius libro. v Aura per extremas reſonauit flebile ripas. Horatius. Magna ſonaturũ des nominis huius honorem. a ſonaui. Seneca de conſolatione ad Albinam. Ad ſummã emicaturus. ab emicaui. Suetonius in Ceſar. Ne ancipiti quidem vnq; fortuna preteribis dimicauit. Plynius. Egyptii naues plicatiles humeris tranſferũt. a plicaui plicatum. ductum. Priſcianus cum Diomede dicit necat⁹ ferro / nectus alia vi peremptus. Sed differentia ſepe confunditur. Suetonius in Tyberio. Hoſtes fame necaui. Cicero apud Macrobium ſaturnalium li. iiii. ca. ii. flammam exignis viriab⁹ factam atq; ibi incluſum fumo necatum. Valer⁹ inexi. li. vi. Vxor ſuos venenone= cauerat. Quintilianus. fame necatus dixit. Cicero. Enectus ſiti Tantalus. Horatius. Bos eſt enectus arando.

Vetauit.
Diſcrepauit.
Defricatus.
Intonatus
Domaui.
Cubaui
Secaui
Sonaui.
Micaui.
Dimicaui.
Plicaui
Necatus.
Necaui.
Necatum.
Nectus.

to make thre folde

to multyply. to double. as moche.

vt multiplico.aui. duplico.aui. triplico.aui. .i.compositum.

Aui preterito plico dat cum nomine iunctum.

to reply or re=

to come to lāde. to fo'de. pete. recito. to folde.

vt applico.aui. implico.aui. replico.aui. cōplico.aui. .i.etiam.

Sed cum prepositō dat ui. dant hec vel in aui.

to set out/ to lappe to repete. to folde to pray vpon knees

or shewe. adumpi. in. recitare. togyder. and handes.

Applicaui. explicaui. applicaui. implicaui. replicaui. cōplicaui. rogo humilie manꝰ plicans.

Explicaui

Implicaui. **Ex ad. in. atq; re. con. solum dat supplicat aui.**

¶Cicero in rhetoricis. Nō in itinere tam familiariter se applicauerat. Pacuuius. Que te explicauit tantis erumnis obrutā. Cice. in Pisonē. Crimnibus infinit; implicata. Un gilꝰ. Implicuitq; comā. Cicero in Pisonem. Familiaritate implicatus

Replicaui In Uitruuio semper explicaui. in Cicerone sepissime inuenitur. Plinius. Quā sepius ille replicasset/tandem persuasit. Pacuuius in. iiij. syl. Nō ellychnia sicca/nō replicte bulborū tunice/nec oue tantū. replicte pro replicite per syncopam. Seneca in epīis. Recitator ingentem hystoriam/attendit minutissime scriptam/arctissime plictam pro plicitam.

Lectum est inuaui apud Manilium li. iij. ⁊ apud Salustium Jugur.

to helpe. to delyte.

adiuto siue delecto. to wasshe. to gyue.

Iuui datq; iuuo, laui lauo, doq; dedi dat.

to appere/ or

to standeby. to coste. remayne.

to stande. et cōposita dant iti. vt asto astiti. cōsto tuti. exto/titi.

Stoq; steti format, sed iti dant compositiua.

¶Annotatio.

¶Ouidius licenter per syncopā dixit. x. meta. Halcyone lachrymas. ⁊ q̄ par admonet absitit. pro absitit. Proper. etiam licenter restauit dixit libro. iij. Nec si post stygias aliquid restauerit vndas. Lauo etiam olim fuit tertie cōiugationis. Horatiꝰ. Oꝛa manusq; tua lauimus Feronia lympha.

to adde/or

.i.cōiugationis .i.cōposita a do. to encrease.

Terni sunt flexus quæ do componit vt addo.

to besure= to compasse/

tyfore. to sell. to destroye. or to beset.

.s.flexus. do. do. do. do.

Sunt primi satis. & venun pessun. quoq; circun.

¶Addo sigt adiungo. Uenūdo/a venum supino a veneo. ⁊ do das. sigt res permuta re ex contractu et conuentione. Satisdo fide iubeo/promitto per vadem/siue fidem meam pignoꝛo do ⁊ reipsa certifico. Pessundo conculco/reprimo ⁊ pessum do. hoc est cedo vel retrocedo. Circūdo circumsto/vel circumfundo/vel circūsepio.

¶De ijs quæ tam actiue q̄ passiue præterunt.

to stacker/or
to soupe. -stumble. to swere. vt cenaui vel cenatus sum.

Cœno cum titubo/iuro dant atus & aui

to drynke/or properly
to boll/or quaffe.

Pręterito. poto potaui & potus habebit.

Ceno.as.cenaui.hoc est vespertinā refectiunculam facio. Titubo est pedib⁹ vel lingua insistere non valeo: sed hinc inde vacillo. vt ebrijs aut infirmi. Juro/as.a iure fit. Nam iurare proprie est promittere quippiam/adhibitis etiā testib⁹ ita seruaturū nisi ius esset. Poto/as. est idem quod bibo. sed bibere est necessitatis/potare autem luxurie causa. confunduntur tamen.

De formatione compositorum.

to loue agayne. to teche contrary and the truthe. to rede agayne.
vt redamo/aui. dedoceo/dedocui. relego relegi.

Simplicium norma formabis compositiua

.i.audio. vt a maneo mansi. venit immineo est imminui.
exaudio.is.exaudiui. contra naturā primitiui. de quo inferius.

Omnibus in verbis, ni regula certa negarit.

Secunda coniugatio.

to be styll/or
to pease. to teche. to be hote.
.f.syllaba. vt sileo silui. doceo docui. caleo calui. .s.cōiugationis.

Es in ui versa formabunt verba secundæ

Lucanus.li.iij. Absorpsit penitus rupes et tecta ferarū. Augu.li. vi. confe. Surgeo absorbuerat eum insania Circensiū. Cice.li.ij. philippicorū. In sanguinem cuiusdem exhausit. vel potius exorbuit.

to cōmaunde. sorpsi (to suppe) sorbui.

Pręteritum, iubeo iussi. psi sorbet uiq;.

to call. cio cis ciui. idem. to spynne.

Et cieo ciui (vt cio quartæ) dat neo neui.

to grate/as a
to the/to crake
as a carte/to
crasshe as a
vt stridi. vidi. sedi. tree fall ynge. to se. to spt.

In di des mutant stridet video sedeoq;.

Strideo est sonum violentum facio. vt currus non linitus facit. Caleptinus dicit stridere stridui quo nescio authore. ōr etiam per tertiam strido. is. stridi.

vt arsi. suasi. risi. to brenne. to cōsayle. to langhe.

Si faciunt ex des ardet suadet quoq; ridet.

to shyne. to wype or make clene.
vt fulgeo fulsi. ōr et fulgo tertie. tergeo tersi. ōr et tergo: gis.

In si verte geo quoties l/præuenit aut r.

Beo.
Dicitur etiam sorbo. is. tertie cōiugationis

Cieo.

Deo

Geo

to encrease. to be acolde. to mourne.
auxi. frixi ỏr et frigo/is. luxi. to ſhyne.

Geo. Augeo/frigeo/ lugeo xi ex geo, luceo luxi,
olui. to ſmell.

Leo. to put out. deleui. diuiſas ſyllabas. ſ. olim. oleui.
Deleo dat leui, ſed ui dat olet, dedit eui,
to growe or wexe
to ſacryfyce. to go out of vſe. to growe in vſe.
vt adoleo adoleui obſoleo obſoleui. inoleo inoleui. apud antiquos.
Dant eui ſua nata, dabant per ui tamen olim.

Olui. Oleui. Oletum. Olo/is. Exoleuit. Adoleuit. Inoleo.

¶ Horatius in epiſtis. Una fere dulces oluerũt mane camene. Marcialis. Atq; olue re lares comeſſatore Lyco. Olim oleo fecit oleui. vnde oletũ ſtercus humanum: qr valde male olet. Perſius. Uero quiſq; faxit oletum. Ueteres dicebãt olo olis p oleo Plautus. Olunt edes arabicas. Compoſita ab oleo vſitatius preterierunt in eui q; in ui. Plynius. hoc in totum exoleuit. Tullius. Exoleuit iam iſta oratio. Urgulius. Tu cum mox adoleuerit etas. Auguſtinus. Miror apud quoſdã infideles vnde tã perni tioſus error inoleuerit: vt ſuper tumulos defunctorum cibos et vina conferant. Re perimtur in ui diuiſas ſyllabas: ſed apud antiquos. Plautus. Dij deeq; te perdant obolutiſti altum.

to dwell with/or to perſeuer/or
togyder. to remayne. contynue.
vt commaneo commanſi. remaneo remanſi. permaneo permanſi.

Neo Dat maneo manſi cum cunctis compoſitiuis
to ſtãde out/or to
to contynue longe. to appere or ſhewe. to hange ouer. ſheweferre of.
obmaneo obmanſi. vt emineo. nui. immineo. nui. promineo. nui.
A quotquot retinent, per ui ſed cætera formant,
to wrythe/to wraſt/
to myrygate/or to caſt/to tourne/ to cleue or ſticke/to doute
to ſwage. to torment. to remayne or abyde.

Ceo, queo Mulceo mulſi, torqueo torſi, hæret dabit hæſi,
Reo to beware or to moue/or
to cheryſſe. to auoyde. angre. to wynke vpon.
vt foueo foui. caueo caui. moueo moui. ỏr a cõnuio/is. tertie.

Veo. Ex ueo ui formes, ui dat conniueo vel xi,

¶ De ijs quę duplex habent præteritum.
to pleaſe.
Præteritum ijs duplex, placeo placui placituſq;.
to dyne. to lacke or myſſe.
Prandeo dat prandi vel pranſus, dat careo q;
to be open.
Caſſus vel carui, pateo patui quoq; paſſus,
to deſerue/to do for/
to gete.
Dant ambo mereor/mereo/merui/merituſq;.

¶ De neutris quæ more paſſiui prætereunt.

to mourne/or to be heuy or sadde. to bewonte/or accustomed.

Mœreo pro luget mœstus, soleo solitus sum.

to be gladde/or Joyfull. to dare/or to be bolde.

Gaudeo gauisus format, sic audet & ausus.

De impersonalibus duplex pręteritū habentibus.

to be wery/or yrke. to be sory/or haue pyte.

Tædet pertęsum donat/miseretq; misertum.

to be abasshed/or ashamed. pudet est in ijs que turpiter fiunt. piget in ijs que cū damno aut malo fiunt.

Atq; pudet puduit, piget emittit piguitq;

a tedet. a pudet. a piget. cuius rarus.

Tæduit/est puditum/pigitum quandoq; reperta.

Pertesum. Teduit.

¶ Tedet impersonale facit pertesum. Virg. iiij. eneid. Si non pertesum thalami tedeq; fuissent. Reperitur etiā teduit. hieronymus in ecclesiasticō. Idcirco teduit me vite mee. Miseret etiam misertū est. Teren. in heauton. Sic me dij amabūt vt tui rum misertum est fortunarū. Aliqui dicunt etiā a miseret miseruit. sed vir aut sine authore. Pudet facit puduit et puditum est sm Prisc ianū. Sil. x. Mens abijt puduitq; fuge. Recte dicimus puditurum. Plynius li. xxxvj. ca. xv. Quum puderet vuos puditurum esset extinctos. Plautus semel tantū cū ablatiuo pudet cōiunxit in bacchidibus. Neq; me/neq; te/tuis intus puditum est factis que facis. Piget facit pigu lt/q pigitum est. Statius li. vij. Nec pigitū paruoseq; lares humileseq; subire. Pudē dum et pigendū gerūdia sunt. vnde noia pudendus q pigendus. Sellius. Neq; pudē da dico/aut penitenda. Cicero de ora. Non enim pudendo/sed faciendo cē. Ouidi⁹. Adde fidem nulla parte pigendus erit. Hec verba impersonalia aliquando personalia leguntur: sed in tertia persona tantū. Teren. in Adel. Hei mihi non te hec pudent? Luca. li. viij. Semper metuit quem seua pudebunt. Teren. in phor. Quare ob lecrone plus minusue faxit: quod nos postea pigeat.

Wisertum est. Wiseruit. Puduit Puditum est. Piguit. Pigitum est. Pudendus Pigendus.

¶ De ijs quæ primam pręteriti geminant.

to byte or checke. to promesse/or to be surety for.

Dat mordere momordi/sic spondere spopondi.

to croppe or loppe trees. to shaue. inde tonsor barbarū. to hange/or to weyghe.

Dat tondere totondi, sic pendere pependi.

¶ Exceptio.

to byte or checke agayn. to answere. to loppe downe. to wey/or pondre.

vt remordeo remordi. respondi. detondi. appendi.

Si componantur geminantia non geminantur reiiciaresigt.

to lerne. to aske. to gyue. to requyre to renne downe. to renne before.

q̄ facit didici. poposci. dedi. repupugi. decucurri. precucurri.

Ni disco/posco/do/repungo/curroq; de præ.

Apud veteres geminabant. Varro. De toto tonderat forcipibus. Ennius. De toto tond. agros letos atq; oppida cepit. Plau. in aulu. teste Gellio. vt admemordit hominē. vbi e pro o posuit. veteres e pro o in iis geminatis posuerunt. vt memordi. spepondi. tetondi. authore Gel. libro. vii. ca. ix. Plau. in tigre apud Gellū pmouisse dixit.

¶ Tertia coniugatio.

to lycke.	to drynke.	to scratche.
vt lambo lambi.	bibo bibi.	scabo scabi.

Bo. Præteritum ternæ formans ex bo facies bi.

to wryte. .s. sum. to be wedded or maryed.

Sed scribo scripsi dat. nupsi nuptaq; nubo.

Lambuit a lambo diuusq; Hieronymus effert.

¶ Diuus hieron. li. iudicū. In recentis viris qui lambuerant aquā libere boves. Ibidem. Manu et lingua lambuerant aquas. Frequentius tamen lambi.

vt accumbo. bis. accubui.

O mutant in ui (tamen m dempto) cubo nata

to lye by.

to sytt by/or at the table. vt accubo. bas. bui.

vt accumbo bis. bui. cōiugationis. littera m.

M quoties retinent ternæ sunt. hac sine, primæ.

¶ Composita a cubo quoties m ham habent in cōpositione sunt tertie coniugationis. vt occūbo. is. qđ mori significat. Sed sine hac ra m sunt prime. vt occubo. bas. qđ idem sigt. Virg. Nec adhuc crudelibus occubat vmbris. i. iacet mortuus. Idem. Seu versare dolos/seu certe occūbere morti. Secubo. bas. q secumbo. bis. idem qđ seorsum q separatus cubo. Proper. Miles depositis annosus secubat armis. Iuuenalis li. xxix. Per iocū adolescens vetat eā mirari. si per aliquot noctes secubuisset. Accubo. bas. iuxta cubo. Sueto. in Cesa. Theatrū summe magnitudinis Tarpeio monte accubans. Accūbo secus sigt. in mensa sedere. Virg. Tu das epulis accumbere diuis. Cōcubo. bas. q cōcumbo. bis. p simul dormio. Decubo. bas. q decumbo. bis quasi deorsum cubo. Apu. Decubante excitaui feram. Colu. li. vij. Est etiā post dormituram molliores generis bos qui decumbit in sulco. Declūbo. is. sigt etiā mori. Incubo bas. q incūbo. bis. idem signt qđ instare. inniti. insidere. inherere. Virg. Ponto nox incubat atra. Ply. Celū cardini suo. i. terre incūbit. Recubo. bas. q recūbo. bis. idem qđ iaceo/quiesco. Virg. Tityre tu patule recubans sub tegmine fagi. Idem. In te oculis domus reclinata recumbit. Sucubo/bas. idem qđ supercubo. inde succubi demones. Succumbo subeo. habet tamen cubo cōpositā/que non habet cumbo. vt excubo q non excumbo. Supercubo q non supercumbo. Similiter cumbo habet cōpositā q cubo non admittit. vt Discumbo/non discubo. Procumbo/non procubo. idem tamē preteritum et supinum est omnibus in ui/q in itum.

to saye/	to leyde/or
or speke.	to wedde.
vt dixi.	duxi.

Co. Ex co formabit xi/dico sic quoq; duco.

to ouercome

to stryke. or subdue.

Ico vult ici. format vinco quoq; vici.

to beholde/or loke.	to entyse forth.
vt aspicio aspexi.	p blāditias educo.

Icio. Ex icio facies exi, solum elicio dat

to entyse fro. to allure.

Elicui, legitur sed pellicui/allicuiq;.

to make. to cast/or to throw/or flynge.

Feci donabit facio, iacio quoq; ieci.

Specio specis spexi. idē quod video. iam exoleuit simplex. Eius tamē cōposita i usu manent. vt aspicio aspexi. inspicio inspexi. cē. Insuper lacio/cis/lexi. idem qō in fraudem duco. iam obsoleuit. Eius tamen frequentatiuum lacto/as. i. per blāditias illicio in usu est. Composita vero a lacio mutant a in i. vt allicio. i. blāde attraho. Illicio induco. Pellicio pertraho. q facunt allexi/illexi/pellexi. Terē. Is senem p epistolas pellexit. Legūtur allicui q pellicui (cuius rarius) q vt quidā sentiūt potius ab alliceo et pelliceo secunde. Piso apud Priscianum. Cuius vnius premio multoꝝ allicuit animos. Uarro. Deinde vbi pellicuit dulcis venis vnda saporis. Elicio tamē solum elicui formal. Liuius libro quarto. Ad colloquium patrem elicuit. habuit tamē aliquando elexi electum. vnde electo.

Inspicio. Aspicio. Allicio Illicio. Pellicio.

abstineo/ventā do/seruo. to pardon/to saue/to absteyne.

A parco facies parsi, donatq; peperci.

to fede. to knowe. to growe. to be acustomed.
vt pasco pauī. noīco nouī. cresco creuī. suesco iueui. qō q suetus sum.

In sco quod finit, sco dempto, ui sibi sumit. Sco.

to couet or to growe.
to lerne. olim glisci et gliscitum.

Disco dat didici, glisco non preteritum dat.

caput inclino/cōcutio vel conniueo.
to nod with the heed/or to shewe a sygne. to aske of ryght or duty.

Dat conquiniſco conquexi, posco popoſci.

coerceo cohibeo domo. separo vel dirimo.
cōpescui. to refrayne. dispescui. to dyuyde.

O vertunt in ui, cōpesco dis quoq; pesco.

Plinius. Nilus Aphricam ab Egypto dispescuit.

De continuatiuorum preteritis.

Preteritum patris dant in sco continuata.

Iam fatte.

vt pingui a pinguesco. i. pingueo iam. hic capo pinguit. i. pinguefit.

Presentis sensum patris quod continet in se.

Aliqui censent verba cōtinuatiua siue effectiua in sco carere preterito. quibus refragatur Uallensis distinguens preteritum continuatiuorū a preteritis primitiuorum dicens. pingu t a pinguesco, sigt illud qō iam effectum est pingue. pinguit a pinguco sigt illud quod fuit pingue. Ouidi. meta. iuj. dixit. Protinus imbutū celesti nectare corpus. Delicuit a deliquesco.

to clymbe/or go vp.
vt scando scandi.

Ex do di formes, prendo di non geminabit.

to bende a bowe. to hange vp. Do.
to charge a gonne. to wey or pendre/or to peyse.

Tendo tetendi dat, pendo formatq; pependi.

Solus Alexander pcepit prendo facere prēdidi: cui nullo grāmatico assipulat. Et ij piero. vsus sit prendidistis. Ual. tñ dicit ſam depranatā. q dici debere prendistis. prendidi.

Tendo. ¶ Tẽdo/dis. a tenue ↄ do. ſigt extendo vel extraho. Aliqñ per tranſlationẽ inſidiari vt tendere laqueos. Aliqñ conari. aliqñ tentoria figere. aliqñ offerre et protendere. aliquando pergere. vt tendimus in Latium.

to cleue in to powre forth/
vt fidi/fudi. ſondre. or ſhedde.

In di do vertunt (n dempto) findere fundo.

ſcidi to cut or to dyuyde. to bete or knocke/or punne.

His addas ſcindo. format tundo tutudiq;.

Scindo ſcicidi. deſcendo. deſcẽdidi. ¶ Scindo apud veteres geminabat primã preteritũ ſcicidi. Actius apud Priſcianum. Non ergo aquila vti predicant ſciſciderat pectus. Deſcendo etiã olim deſcẽdidi fecit. Ualerius Antias apud Gel. Deinde funere locato/apud forũ deſcẽdidit. Laberius apud eundem. Ego mirabar quo modo mihi deſcẽdiderant.

to buylde/or ſet togyder.
Cõpoſita a do. .ſ. cõiugationis. vt condo condidi.

Di duplicant ternæ, quæ do dat compoſitiua.

to hyde

Abſcondo dabit abſcondi, nunq̃ geminat di.

to play or mocke. to hurte. to ſhytte.
Do poſt vocalẽ. vt ludo luſi. lædo læſi. claudo clauſi.

Do ſi vocalis/vel diphthongus præit: in ſi

to rumme as an aſſe. de quo in ſcda cõiugatione.

Vertitur. at rudo dat rudi, ſtridoq; ſtridi.

to ſtryke or bete with a hamer/or to prynte.
ferrũ pcutio vt aliqd ex eo fiat. to let a farte.

Cudo dat cudi/non cuſi, pedo pepedi.

to lyght as
a byrde. a fedeo mutuat. to fall. to truſte. olim fidi habuit.

Sido dat ſedi, cecidi cado, fidoq; fiſus.

Cudo. Cudo/is. Diomedes cũ Carliſio ↄ Phoca/cuſi vel cuſſi in pterito habere cõſentiunt. qõ authoritate probari non põt. Ideo Priſcus. dicit habere cudi tantũ. Virg. enei. ſ. Ec primũ ſilicis ſcintillã excudit Achates. Suſcepitq; ignẽ foliis. Excudit (Seruio teſte) eſt pteritus pris. Diomedes p hũc Virgilij locũ affirmat melius habere cudi.

cũ diphthongo.

Verbero ſcindo neco ſignans dat cædo cecidi.

to departe. to gyue place.

Cædo Ceſſi dat cedo, diſcedo ſiue locum do.

¶ Cædo ſigt verberare vel flagellare. Teren. Uerberibus te ceſſum in ptſtrinũ dedam Dauo. Itẽ excindere. Cice. Aut eius partes/quaſi mẽbra quedã cedẽda. Sigt etiã occidere ↄ necare. Uirg. ij. eneid. Cedũtur vigiles.

¶ De cõpoſitis a cædo cado & cedo.

to kyll. to cut downe.
occido. excido. abcido (to cut fro)

Longam compoſitis i/præbet cædo cecidi.

to fall downe. to fall in. to fall fro.
vt occido. excido (to fall fro) incido. decido.

I curtam cado dat, e longam cedoq; ceſſi.

to drawe. to cary. to couer. to gyddre.
Ho, Go, vt traho traxi. veho vexi. tego texi. to rede. vt colligo collegi.

Ex ho go facxi. legi lego/nataq;, præter

to vnderstād. to loue. to despyse.
intellexi. dilexi. neglexi.

Hæc intelligo/diligo/negligo: quæ faciunt xi.

to blowe a trumpet. Viero.li.nūerī. Si semel dan gueris
tuba sono vel cano. venient ad te.

Clanguit a clango legitur raro tamen vsu. Annotatio.

Ago habet supra.xx. sīgta. de quib⁹ Calepinū cōsule.
to do/to dryue/to lede/to rule. to lyue.

Egi format ago, rego rexi. degoq; degi.

to touche. to shyne. to bycke or barste.

Tango facit tetigi, si fulgo, frangoq; fregi.

to rechatte//relagge/
to prycke. or checke agayne.

Dant punxi raro, at pupugi pungo atq; repungo.

vt cōpungo compunxi. inde compunctus penitens.

Sed punxi solum formabunt cætera nata.

¶ Dicitur a fulgo/gis. a fulgeo/ges. Virg. vj. Ille aūt paribus quos fulgere cernis in armis. Idem. li. x. Auroq; effulgere fluctus. Luca. li. ix. Fulget gemma toto/et tas-pide fulua supeller. ¶ Pungo pupugi sepius q̄ punxi facit. idem qō stimulo vel mo-rsum et aculeum infigo. Veteres (author est Sellius) dicebant pepuli. Repungo signi-ficat vicem reddere/retaliare vel re mordere. et facit repupugi. Cice. Lentulo. Da-rent mihi ipsi alium Publium/in quo possim illorū animos mediocriter lacessitus repungere. quando autem de ratione vel calendario loquimur facit repūxi. author est Priscianus. Cetera composita faciunt solum punxi. vt compungo compunxi. i. to-tum pungo/ferio. Inde compunctio dolor de peccatis. Expungo foras mitto. Dispū-go expello/amoueo. Fulgo. Fulgeo Pungo. Repungo Expungo Dispungo

to synge.

Præteritum triplex dat pango, nam cano signans

Inde cōpingo (to
ioyne togyder)
to ioyne or pece. to make a couenaunt.

Dat panxi, iungo pegi, pepigiq; paciscor.

to make water/or to pysse. nisi apud veteres solum.

Meio dat minxi, nunc̄ aut raro lego mingo. Io Meio.

¶ In io per i/consonantē vnicū legitur verbum meio/quod minxi mictū facit. et idē qō vrinā facere. Persius. Sacer est locus/pueri extra meiste. Hora. ij. sermonū. Mi-ctior aut forme melioris metat eodem. Marti. Minxisti currēte semel pauline cari-na. Meiere visiterum/tam palinurus eris. Iuuenalis. Cuius ad effigiem nō tantū meiere fas est. Catullus. Meientis mule cunnus olere solet. Et quanq; in quibusdā libris legitur mingentis/mendose tamen olim doctissimoq; testimonio. etiam in sa-cris literis. Non reliquit vsq; ad mingentem ad parietem. librariorum vitio fit. vbi diceretur meientem. Et licet olim dixerunt mingo p quo nos meio. tamē elegātius est meio. et vix vsq; reperitur mingo. A meio composita ammeio et permeio. Horati⁹. hunc per minxerunt calones. A meio micturio frequentatiuū/et micturio. Diomedes dicit. Meio meij. sed in vsu est minxi.

to go.
to wype/or pergo perrexi.
to make clene. to dowke. to sprynckle. to ryse vp.
vi tergo tersi. mergo mersi. spargo sparsi. vt assurgo assurrexi.

Ex go cum præit r/fac si, rexi rego nata. Rantego

to frye. to dowte/or to fetche a cõpasse. to tourne downe.

Dat frigo frixi, nil præterit ambigo vergo.

Ambigo. Ambigo/is. ex am et ago/d interposita euphonie causa. sigt circũago ꝛ circũdo vel dubito. nullũ habet preteritũ aut supinũ apud doctos. licet ambactum. vnde ambactus. i. circũdatus. Itidem vergo/gis. qõ versi versum debuit facere: sed neutrum est in vsu. Nec qõ Diomedes dixit verxi. ꝛ sigt declino. quanꝯ aliqui precipiũt ambegi cum nusqꝯ legitur plus valet doctorum authoritas.

Uergo.

to quenche or restrayne.

Guo. vt restinguo restinxi. nunc vnxi facit apud doctos.

Stingo Instingo Distingo Ungo. Tingo.

Ex guo xi formes. vnguo per ui dedit olim.

¶ Stinguo stinxi stinctum obsoleuit/sigñs deleo. Eius tamen composita in vsu sunt. Extinguo extinxi. i. deleo occido. Instinguo immitto inspiro Restinguo extiguo vel cohibeo. Distinguo discerno. Unguo/guis/vngui. et vngo/is/vnxi. fm Priscianum ꝛ Calepinũ dicũtur quasi vnũ ago. vngendo enim vnitur ꝛ copulatur caro. At Seruius vngo semper sine u ante o scribi censet. cui astipulantur docti. licet olim diceretur vnguo vngui. Tinguo cum u post g. teste Capro. i. immergo. colorẽ indo. vt tinguo pãnum. Plures tñ dicunt tingo sine u. vt est illud. Qui intingit mecũ in paropside.

Lo. Mo Xo. To. Colo. Temno. Sterto.

O mutant in ui, lo/mo/finitaq; xo/to.

¶ Preteritũ in ui diuisas syllabas emittunt finita in lo. vt colo colui. p adoro/ veneror/exerceo/habito/diligo/duco/orno. Finita in mo. vt gemo gemui. qõ est sonum e pectore pre angustia emitto. sigt etiã canere ꝛ flere. sed ijs ferme autib⁹ q̃ flebilem vocem emittunt. vt turtur palumbus ꝛc. Finita in xo. vt nexo/is/nexui. pro ligo. Dicit etiã nexo/as/xui. in eadem sigtione frequentatiua a necto/is/nexui vel nexi. Finita in to. vt sterto/is/stertui. i. dormio ꝛ sonũ altum dormiendo emitto.

¶ Exceptiones.

to put forth or abacke.

eiscto/remoueo. to plucke. idem qõ extirpo/moueo/traho.

Dat pepuli pello, vello velli quoq; vulsi.

to take vp/or bryng vp. or to haue a chyld by. to praise or magnyfye. vt extollo extuli. to lyfte vp. attollo attuli.

Sustulit & tollo donat, sua nata tuli dant.

to synge with instrumẽt. psallo psalli cũ p. to salte or spryncle with salte. sallo/li. sine p. to deceyue or begyle.

Dat cum vel sine p li sallo, fallo fefelli.

Uello. Uellico. Uello velli vel vulsi. Uirg. Cynthius aurem vellit ꝛ admonuit. Idẽ. Nec prĩs Enchise cineres manesue reuellit. Serui. negat vulsi latine dici. sed fallit. Luca. li. iiii. Castroq; siccas de cespite vulserat herbas. Tollo a suo cõposito sustollo sustuli mutuat. olim gemmato preterito tetuli. Terẽ. in an. Nũqꝯ huc tetulissem pedem. sigt eleuo. vt tolle caput. p capio ꝛ aufero. Hora. tolle q̃relas. Paup eni non est cui rerũ suppetit vsus. Et differo. Plau. Omnes tollo ex hoc die in altiũ diem Et suscipio. vt sustulit ex eis multos liberos. Et nutrio. Terẽ. Quicquid peperisset decreuerũt tollere.

Solim.

Cællo dedit cæculi, tantum sua nata culi dant.

to stryke. pcello ad animũ. percutio ad corpus.

Perculit & perculsi perçello quoq; format.

Cello. ¶ Acello/is. cedo ꝛ frãgo. ceculi. qõ eroleuit/venit pcello qõ perculi et perculsi facit. rarius tamẽ percussi. ꝛ pcello etusdẽ sigtionis idem qõ percutio et euerto. proculi. et recello reculi. p humilis fio ꝛ reclino. interdũ actiue significat reclino.

Celluit & cello ſine diphthongo & ſua nata.

¶ Cello ſine diphthongo idem qđ cedo ceſſi: tam obſoleuit. eius tamen compoſita tã ſecunde q̃ tertie coniugationis in vſu ſunt/et preteritum in ui faciunt. vt excello vel excelleo excelluí. idem quod precedo vel ſupero. Inde excelſus et precelſus. Lactan. li. vij. Qui omnes licet eloquentia excelluerunt.

¶ Exceptiones.

to drawe wyne or ale/
to ſpeke or ſhewe.

vt prompſi. ſumpſi. profero/eloquor/expono. to take vpon.

O vertunt in ſſi cum p/promo quoq; ſumo Mo.

to kembe/or
to dreſſe.

orno maxi= to preſſe or prynte.
me capillos. to take away. to trede vnder. to bye.

Et como demo, preſſi premo, vult emit emi.

¶ Promo/is ſigt extraho vel profero. Plau. prompſiſti tu illi vnũ. Et eloquor. Lactan. li. v. Longũ eſt vniuerſas vir tutis ſpecies promere. Etiã expono. Virg. Lettq̃ cauo ſe roboze promũt. Inde promus qui eſculenta et poculenta promit. ſicut Condus qui condit. Sumo ſigt multũ q̃ pene nimiũ mihi tribuo. Cice. pro Plãco. Quãq̃ nõ mihi tantũ ſumo iudices/neq̃ arrogo. Sigt accipio/eligo/cõduco/conſumo/impẽdo. Conſule Calepinũ. Como/is. orno. maxime capillos. Demo/is. aufero. Premo/is. calco. vel inuitor aliquã rem cũ pondere. Itẽ firmo/vexo/effodio/inſequor/miſſito/vigeo/abſcondo/expello/exhibeo. Cõſule Perottũ. Emo p cõparo aut mercor.

vt plexi vel plexui. nexi vel nexui. to kembe. to knyt or bynde.

In xi ſiue xui mutant cto pectere necto. cto.

to folde.

nexi. plexi. to bende. to punyſſhe. to tourne.

In xi cto flecto plecto. verti dato verto.

Flecto ſigt inclino/voluo/duco/curuo/moueo. Plecto ſigt percutio vel punio. Horat. Quicquid delirant reges plectũtur achiui. et iam pro flecto inueniũtur aliqñ habere plexui. Pierio. li. iudicũ. Si ſeptem crines capitis mei licio plexuerẽ. Pecto etiã olim pectui fecit. vnde pectitũ. Colu. li. xxi. Preparate ſunt/q̃ pectite lane. Et alibi. Uerũ vbi tam pura diſcrimine pectita tellus.

to ſhere come. to aſke. to ſende.

Meſſui a meto, peto tiui, mitto q; miſſ.

Plautus. Lactuca ſylueſtris ſanguinem ſiſtit.

Pro repſento. Ut ſiſterent eũ dño. in euangelio. to make to ſtande/or to ſtoppe. a ſtatuo.

Siſto ſtiti actiuum/cum natis dat, ſtatui q;

Interdum, neutrum ſtetit a ſto præterit/aut nil.

¶ Siſto/is. actiuum habet ſtiti in preterito/q̃ ſtatum in ſupino ex ſententia Sẽ. Licet Priſcianus nihil habere dixerit. et ſigt ſtare facio. vt ſiſte lacrymas. i. flere deſine. Siſto neutrum/vel a ſto ſteti mutuatur/vel nullum habet preteritũ neq̃ ſupinũ. q̃ ſignificat idem qđ ſto ſtas. Eius compoſita habent idem preteritum. cũ compoſitis a ſto q̃ idem ſigñt. Aſſiſto aſtiti. idem qđ aſto aſtiti. Conſiſto q̃ coſto. Reſiſto q̃ reſto. ꝛc. Ali quando ſiſto a ſtatuo capit preteritum. Plautus in bacchi. Nauem extemplo ſtatuimus. i. ſtitimus. hoc eſt ſtare fecimus.

Dio. to dygge. to flee awaye. to ſethe/to rype/to dygeſte.

Quo Dat fodio fodi, fugio fugi, coquo coxi.

Gio. to ſhake. quaſſi Cartſio te= to ſhake or ſtryke.
moneo/concutio. ſte nō eſt in vſu. vt concutio concuſſi.

Vult quatio quaſſi, formant cuſſi ſua nata.

¶ Compoſita a quatio ſunt concutio/percutio/decutio. Excutio idem quod expello Incutio. i. inſero. Diſcutio. i. examino.

to lappe/
mono= to ſuffre. to ſowe. or tourne.
ſyllaba. vt ſino ſiui. ſero ſeui. voluo volui. to put/or ſet.

No. Ro. In ui no, ro, uo, mutes. pono poſui dat.

Vo. to agre or ſynge
togyder. to dyſcorde or large.
to ſynge. vt concino cōcinui. occino occinui p diuiſas ſyllabas.

Et cano dat cecini, no in ui vertunt ſua nata.

Saluſtius tamen occanui dixit (teſte Seruio) per primā vocalē. Uerba Saluſtij. ſ. hiſto. ſunt. Juſſu Metelli cornicines occanuere. ſed antiquitatē eſt ſecut⁹. Cano enī ſolebat habere canui q canitū. Diuus tamē Hieronymus/quo nihil terſius dirit in apo. Qui erant tuba canituri. habuerūt ei⁹ cōpoſita etiā (Probo teſte) preteritū accini/cōcini. rē. Unde in vigilia dñi canitur. De quo prophete precinerunt.

to gete. to dreſſe with pytche/roſen/ or ony thynge that cleueth.
idem quod genero. lino eſt aliquid ſuperinduco quod inhereat.

No Dat gigno genui, lini aut liui/lino leui.

Cerno olim cerni to caſt downe/
fecit. Liuius. Stolti= to ſadle an hors/
de ferocē viribus to make a bedde/
cernerat. to deſpyſe/or to paue a ſtre=
to ſe/or beholde. ſet nought by. te.

Cerno creui, ſperno ſpreui, ſterno q; ſtraui.

to deſpyſe. to leue or forſake.

Quo Temno dat tempſi. linquo donat quoq; liqui.

¶ Lino habet triplex preteritū. lini/liui/et leui. Quintil. in declamatione Ceci. Et ne quid ſceleri impio deeſſet/mariti tui cruore parietem linſti. Colu. li. vlti. Multi cum ſemel noua dolia vel ſeria craſſa gūmi liuerūt: vna imperpetuū gūmitione cōtenti ſunt. Cato de re ruſti. vbi temperate tepebit: cuminū indito/poſtea linito. Si recte leueris in dolium quinquagenatum pedum quattuor ſatis erit.

to breke/buſ=
ſe to punne.
cōminuo/fri=
to ſeke. co/tundo. to renne.

Quæro quęſiui, tero triui, curro cucurri.

to renne before or ouergo. to renne downe.
præcurri q precucurri. decurri vel decucurri.

Præ/de/ſed iunctum: curri dabit atq; cucurri.

¶ Precurro facit precurri vel precucurri. Teren. in Heey. Una ullarū interea propere precurrit. Plautus in Am. We captas/qui tute ab naut clāculum alia via precucurriſti. Similiter decurro decurri vel decucurri. Virg. ij. Laocoon ardens ſummo decurrit ab arce.

to bruſſhe/to roote/
to drawe/to turne vp. to bere/or
verri vel verſi. rarius tamen verſi. to brynge
to make or do. to bren or greue.

Ri vel ſi verro, geſſi gerit, vro dat vſſi.

Pro texo ſerui ſero, ſemino planto q; ſeui.

to ſet or plante. to afferme or graunt. to graffe or brynge in.
vt cõſeui vel cõſerui. aſſeui vel aſſerui. inſero inſeui vel inſerui.

Dant eui vel ui, ſero nata con, ad, ſimul inq;

emitto vt circũfero ant
.i. p diuiſas ſyllabas. to cõpaſſe. tolene. extendo. circundo.
circũſerui. deſerui. exerui. obſerui.

Diuiſas per ui / antum ſero cætera nata.

¶ Sero/is/ſeui/ſatum. ſemino ſiue planto. Lactãtius li. ij. Terrã ſtudioſe coluit: ac vineam ſua manu ſeuit. Et generare. vnde ſatus. Et Juppiter or deorũ et hoim ſator. i. genitor. Aliquando admoneo/texo/ordino. hinc ſertes. i. ordo. ꝙ ſic facit ſerui/ſertũ. Enni. Quã tanto ſtudio ſeruit. hinc ſertus/a/am. i. contextus. Lucanus. Accipiunt ſertas nardo florente coronas. Eius compoſita aſſero/conſero/inſero: preterierunt tam in eui q̃ in ui. Reliqua cõpoſita ſolum in ui diuiſas ſyllabas. vt diſſero diſſerui. i. enarro vel declaro. Deſero deſerui. i. relinquo. ꝙ.

.i. antiquo.

Dat fero nempe tuli cum natis de tulo priſco.

.ſ. antiquo. cum natis.

A fuo ſicq; fui ſum, ſed poſſum potui dat.

to take. to coueyte.

Cępi dat capio, format cupio q; cupiui.

to be wyſe/or to ſa-
to take fro uer as meet/or
vyolently. to haue a ſent.

Dat rapio rapui, ſapio ſapui atq; ſapiui.

to bere a chylde. to open. to perceyue.
to lyue. to bryng forth. .i. nata. vt aperio comperio.

Viuo dat vixi, pario peperi, ſata quartæ.

¶ Sapio/is facit ſapui vel ſapini. ꝙ ſigt ſaporem habere. vt hic cib⁹ bene ſapit. Aliquando ſaporem indicare. vt hoc lac ſapit aduſtionẽ. Item ad alia transfertur. verba tua ſapiunt ſtultitiã. vel hereſim. Aliqñ ſapiens ſum vel bene ſentio. Martialis. Nubere vis priſco: nõ mitor paula ſapiſti. p ſapuiſti. Neutus. Quãto ego plus ſapiui. Plau. in rudente. Magis ſapuiſſet ſi dormiuiſſet domi. Aug. li. j. deci. Tribulationis tpe probauerũt q̃ recte ſapuerint. Olim dicebãt ſapio/is/iui/pire. quarte. nunc tm̃ terne. Eius cõpoſita deſipio/ꝙ reſipiſco idem habent preterituũ cũ ſapio in iui/et ui. Deſipio eſt inſipienter ago. deliro. ꝙ a ſapientia decido. Eius contrariũ eſt reſipiſco. Nam reſipio in vſu eſt raro. ꝙ ſigt ad mentem redeo. Deſipio in vſu eſt. deſipiſco nuſq̃. Lactan. li. vi. diui. inſti. Reſipiſcit eni. ac mentẽ ſuã / quaſi ab inſania recipit/ quẽ erratipudet. Jdẽ li. ij. Aniliter deſipuit. Cice. M. Celio. In quo cum oblurgaret q̃ nimio gaudio pene deſiperem. Cice. li. iiij. ad atti. Ux aliqñ te authore reſipui. Afranius. Equidem non reſipui poſtq̃ pectus leticia eſt onuſtum.

to ſcrape. to ruſtle or buſtle.
vt ſcalpo ſcalpſi. ſtrepui. to barſte.

Ex po pſi facies, dat ui ſtrepo, rumpo q; rupi.

Po.

¶ Uerbum desinens in po facit psi. vt scalpo/repo/depo/carpo/serpo/sculpo. Addãt aliqui crepo cr. pui. quibus haud assentior/cum tertie nullo testimonio inueniatur cõiugationis.

to prouoke. to go to se. to go to do.
vt lacesso lacessiui. vt visi. facessi.

So. **Ex so fac ssiui, tantum si viso facesso.**

to go to take or do.
capessi. aliqñ capessiui. to bake.

Atq; capesso / aut ui. de pinso pinsuit exit.

¶ Uerba in so faciunt ssiui. vt lacesso/ssiui. arcesso/accerso. i. eo ad vocandum. Sed viso facesso solum si faciunt. vt capesso/quod aliquãdo facit ssiui. Aug. li. ij. de ci. Eschynes cum adulescens tragedias actitasset: rempublicam capessiuit. Pomponi⁹. Nec̃ molis molui/nec̃ palmis pinsui.

to delay
to make sharpe. to accuse. with water.
vt acuo/is/acui. arguo argui. diluo dilui. to rayne.

Vo. **Semper uo mutes in ui, donat pluo pluui**

to hylde/to kerue/to ordre.

Calepinũ lege de struo. habet multa significata.

Atq; plui, format struo struxi, sic fluo fluxi.

Pluo raro legitur nisi in tertia persona singulari. Liui. li. ij. lapidib⁹ pluuisse ferũt In genesi. Non enim pluuerat dñs super terram. Tibul. ij. Multus et in terris depluerit q̃ lapis. Quintilianus. Cum cenaculum eius perplueret.

¶ Quarta coniugatio.

vt audio. audis. audiui. coniugatio.

Iui præterito facit ex is flectio quarta.

vt audiui vel audii
per syncopam.
a tero. a sino. .i. verbum.

Ni triui / siui / det ij quodcunq; dat iui.

Omne verbũ faciens preteritum in iui/potest per syncopam emittere in ii. vt audiui vel audii. his duobus exceptis. triui a tero. siui a sino.

Carisius est author cum Prisciano.
to chaunge money. to enstable.
cambui vel campsi. .i. firmo/stabilio.

Cambio ui vel psi, format xi sancio vel ui.

to clothe.
.i. vestio. et inde amictus vestis.

Dic amicit per ui. per xi reperitur & iui.

Cambiui
Campsi.
Sancio.
Amicio.

Cambio/biui/vel campsi. i. muto pecuniã. Inde campsor nũmularius. Et campso frequentatiuum apud Ennium legitur. Sancio est firmo. proprie effuso sanguine victime immolationem. Lucanus. Romanas sancire volunt hoc sanguine leges. Pomponi. li. Sanciebat ius vtile ciuitati. pro sanciebat per syncopã. Amicio facit amicui. teste Diomede. Butus in laudatione Appii dixit. Toga picta amicuit. Actius etiam amixit pro tulit. Inuenitur q̃ amicini. inde amictus q̃ amiculum.

to come. to lepe.

Veni dat venio. ſalio ſalui atq; ſaliui. Nio.

to here. per metaphoram. to drawe vp. to hedge/or compaſſe.

Hauſit & hauriuit facit hurio. ſepio ſepſi. Rio. Pio.

Ouidi. j. faſtorũ. Per flammas ſaluiſſe pecus ſaluiſſe colones. Virg. geor. iiij. Mollibus in pratis vnctos ſaltere per vtres. p ſaliuere dixit per ſyncopam. Haurio humorem excipio vel extraho. nunc audio. Varro ad Cice. Quũ idem quoq; hauſerit pro hauſuerit protulit. Virg. enei. iiij. Uocemq; his auribus hauſi. Salio. Haurio

to amende. to patche. to ſtuffe. to behoorſe. to fele/or farſi. farſi. rauſi. to vnderſet. vnderſtande.

Sartio fartio rautio fultio ſentio formant Tio

to bynde.

Ex tio ſi. vinxi & vinciui vincio donat.

to open. to couer.
vt aperio aperui. operio operui.

Inq; rui mutant rio/nata parit. tamen in ri

to eſpye or ſe. to fynde by chaunce.
comperi. .ſ. in preterito. vt repperi.

Hæc duo comperio/reperis: quod p geminabit.

¶ De verborum ſupinis.

to drynke. to ſkynne or to ſcalefyſſhe.
vt bibi bibitum. deglubi deglubitum. Bi.

Ex bi præterito tum ſumpto/conde ſupinum.

¶ Supina verbor. formãtur a preterito. vt ea que faciunt bi/tum ſyllaba adiuncta formant ſupinum. vt deglubo deglubi deglubitũ. ſigt excorio/vel pellem/vel corticẽ detrahо. Tyberij verbũ eſt. Boni paſtoris eſt tondere pecus/non deglubere. Lambi et ſcabi carent ſupinis. de quibus inferius. Deglubo

to ouercome. to ſtryke.
vt vici victum. ici ictum. to make/or to do.

Ci mutes in ctum cum c, facio dato factum. Ci

to caſt/throwe/ flynge/ or hurle. to ryd or fynyſſhe. vt confect confectũ. to caſt away. abieci abiectum.

Et iacio iactum, formant ſua nata per ectum.

parco. to pardon/to abſteyne/to ſaue or kepe.

Parſi dat parſum, faciet per itumq; peperci.

¶ Parco ſigns abſtineo/q quaſi parce vel parum tango/veniãdo/q abſtinentia abſtineo vel ſeruo: facit parſi parſum. q peperci parcitum. Liui. li. xxv. Nec dũ eos Capue parſuros. Plin. li. xxviii. Italie parcitũ eſt/vetere interdicto patrũ. Virgi. Parcere ſubiectis/et debellare ſuperbis. Parco pro ſeruo. vt cui parcis hec? vnde parcus qui ſumptibus parcit. parco

poſcitũ. diſcitũ. vt cõpeſcitum diſpeſcitum.

Hæc poſco diſco ſata peſco/lecta in itum ſunt.

¶ Niminita infert hec quattuor habere supina per itā. posco/disco/cōpesco/dispesco licet raro sint in vsu. Seneca li. j. de clemētia. Ego sum nobilib⁹ adolescētib⁹ exposcitum caput/in quod mucrones acuant. Apuleius apud Prisc̄anum discurrum dixit De reliquis duobus testimonium citat nullum. Quare aduerte lector quoties dico lecta. legitur raro. vel olim. parce (vel non) imitanda censeo.

Annotatio

to stryke/or
to se. pryntе. to byte. to hange.
vt vidi visum. cudi cusum. vt momordi morsum. pependi pensum.

Di

Ex di sum formes, primam tamen in geminatis

to shaue or croppe.
totondi tonsum. olim. qō iam nō est in vsu.

Præteritis tollas, esum dat edo/dedit estum,
vt comesum et comestum.
Ambo dat comedo, dant cætera nata per esum.

Edo. Comedo.

¶ Edo/es/edi/esum. vnde esurus. Plau. vbi sumus esuri? olim dedit etiam estū/qō exolenit. Ex eius cōpositis solum comedo dat comesum? comestū. Juuenal. Et ctio rapturus de nobilitate comesa. quod supercst. Sal. apud Diomedē. patrimonia comesta. Cice. p Cluentio. Potius comestū q̄ epotū in venas atq̄ omnes partes corporis emanaret. Cetera cōposita ab edo tantum esum faciunt. vt ambesum.

to cut. to cleue. to set open. to dygge. to syt.
Hæc scindo/findo/pando/fodio/sedeoq;

Dant scissum/fissum/passum/fossum/quoq; sessum,

Tunsum vel tusum tundo, sua nataq; tusum.

Pando.

¶ Pando (vt Bedo cenſet) pansum facit. Sed Gellius li. xv. ca. xv. dicit rectius geminо ss/passum. Cui authorum suffragatur vsus. Uirg. geor. iij. Profuit et tunsum galle admiscere saporem. Plinius libro xxj. Hec tusa cribrataq̄ vinum quantum possit excellenti.

to ioyne. to yelde. to put in.
vt circundatū. venundatū. pessundatū. vt additū. deditū. inditum.
Do sic nata datum primæ, ternæ sed itum dant.
to hyde absconsum. to bende. tentum vel tensum.
Abscondo dat itum/raro sum, tendoq; tum sum,
to chaw or cham/or ete. peditum. to farte.
Mando dat mansum, raroq; pepedit itum dat.

Abscondo Mando.

¶ Abscōdo absconditū frequēti⁹ q̄ absconsum ſm Diomedē. Hiero. eccle. Denudabit absconsa sua illi. ¶ Mando mandi (qō ſm Prisc̄anū mādidi habuit) facit mansum. quare supino nō caret: licet non adeo frequens sit. Quintil. cibos mansos dixit. Cice. ij. de oratore. Oia minime mansa (vt aiunt) nutrices infantib⁹ pueris in os inferant. Serenus. Purgatur cerebrū mansa radice piretri. ¶ Pedo pepedi peditum q̄uis raro in vsu. Catullus. Subtile ac leue peditum.

Mansus

to fall. to bete or slee.
Casum dat cecidi, cæsum quoq; cædo cecidi.
.s. supino. vt concisum. decisum. excisum, ꝛc.
A cado nata carent, cisum dant sed sata cædo,
to go downe/
or fall downe. to fall or go backwardes.
Occidit occasum legitur, recidoq; recasum.

Cõpositã a cado in vsu nõ sunt. nisi forte occasum et recassum. Hiero. in ps. Ab ortu solis vsq; ad occasum laudabile nomen dñi. Lactan. li. v. Euanituras breui religiones falsas ⁊ occasuram omnẽ philosophiam nemo dubitauerit Sueto. in Augu. Cũcta in ipsos recasura. Cice. ad atti. Id ego puto ad nihil recasurum.

vt legi lectum. collegi collectũ. to flye awaye.

Gi mutes in ctum cum c. fugio fugitum dat. Gi

to breke or bruse. de quo dixim⁹ triplex habens preteritum.

Frango dat fractum, pango pactum, dat agoq;
to touche. to prycke.

Actum. sic tango tactum, pungoq; punctum.

Satago ambigo ⁊ dego carent supinis. de quibus inferius.

Dat fallo falsum, cello dant nataq; celsum. Li

simplex non est in vsu. sed nata sunt.

Cællo tamen culsum cum natis, salloq; salsum.

vt Uellam tibi auriculis (I shall wrynge the by thy eeres)
to plucke or wrynge. to put a backe/or put out or fro.

Vello dat vulsum, format pello quoq; pulsum.
to take vp/or brynge vp/or nourysshe. to bere/or saye.

Mutuo tollo capit sublatum, ceu fero latum.

Cõpositã a cello sine diphthongo faciunt celsum. Unde nota celsus ⁊ excelsus. vt sentit Minutia grãmaticus. Participia eni excelsus ⁊ excelsurus se nunq; inuenisse dicit. Cællo cũ æ diphthongo cũ cõpositis facit culsum. vt perculsum. vnde perculsus participiũ. Utrg. Quarũ sacra fero ingenti perculsus amore. Uello vulsum. Martia. Mens est Pannice vulsa tibi. Tollo mutuatur preteritũ et supinũ a sustollo. ⁊ illud sustollo sustuli sublatũ. apud antiquos pro simplici in vsu erat. Fero capit preteritũ tuli. a tulo/is. antiquo. ⁊ supinũ a lato/as/latũ. qõ simplex exoleuit. eius tamẽ cõpositum dilato vsurpatur. Cello. Cællo. Uello. Tollo.

to bye. to barste or breke.
vt emi emptum. rupi ruptum.

Ex mi ptum formes/sic pi cum p præeunte. Mi

to take. vt acceptum. conceptũ. preceptum.

Captum dat capio, formabunt nataq; cęptum.

to dawbe.
vt linilitum. to come.

In tum ni vertes, venio tamen addito ventum. Ni

to synge or prophecye. vt accinui accentũ. cõcinui concentum.

Cantum datq; cano, centum faciunt sua nata.

Et canitum legitur raro q̃is sit in vsu.

Cano olim canui et canitũ habebat. Itẽ eius cõpositã (vt probus dicit) fecere accini occini precini ⁊c. Unde canitur in vigilia natalis dñi. De quo prophete precinerunt. Hiero. in apo. dixit. Qui erant tuba canituri. Cano.

to roote as a swyne. to mete. to ouerren/or ren before.
vt verri versum. occurri occursum. vt precurri precursum.

Ex ri sum facies. primam tamen in geminatis Ri.

to forsake or leue. to offende.
vt reliqui relictum. deliqui delictum.

Demas, & qui ctum format cum c præeunte.

to gete/to bryng forth/or to bere a chyld. to open. vt apertum. to fynde. repertum.

Partum vel paritum pario dat, nata per ertum.

Pario. ¶ Pario/is/peperi partū. vnde partus et paritū. vnde pariturus. sigt prolem produco. sigt insuper acquiro vel efficio. Stati. hosti veniat parituram arito. Terēti⁹ in phor. haud existimans quanto labore sit partum. Composita a pario in ertū faciunt. Ouidius. Tu non inuenta reperta es.

Si. vt iussi iussum. vsi visum. mersi mersum. to myke.

Ex si sum formes, donabit mulgeo mulsum/

to cheryshe/
or to be choyse. authore Prisciano.

Vel mulctum. dabit indulget tum, rarius in sum.

a torqueo.

Tortum dat torsi/raro torsum, vro dat vstum.

to bere. to sende.

Formabitq; gero gestum, mitto quoq; missum.

Quanq̄ sit raro legitur tamen vrsus ab vrget.

Tortum. Aug. habes vnde corrigas quod in te tortum est. Tortus participiū a supino torti.

Ursum. Horatius de arte. Parce detorta tamen. Urgeo (licet grāmatici supinum habere negent) olim tamen habuit. Liuius. Ursus inde/quū quonā modo id prestaturus esset percuntantes doceret haud vna asserere pertulit.

vt scripsi scriptum. nupsi nuptum.

Psi. P pręsi mutes in tum cum p præeunte.

sorbitum. pro sorbui.

Sorpsi dat sorptum, per itum vel sorbuit effert.

vt fu'si fultum. farsi fartum.

L præeunte vel r/si quartæ vertitur in tum.

vel hauritum. vel cambitum.

Haurio vult haustum, cambit campsum, ambo vel itū.

Absorptum. Chieronymus in ps. Absorpti sunt iuncti/petre iudices eor. Luca. ii. iij. Absorpsit penitus rupes ⁊ tecta ferarū. Caper grammaticus deceptus est. qui negant sorpsi preteritum. Sorbui cum facit supinum/sorbitum habet ām regulā licet raro. a quo

Sorbitum sorbitio sorbendi actus/vel liquidus cibus. Inde sorbitiuncula. Persius. Barbatum hoc crede magistrum. Dicere sorbitio tollit quē dira cicute. Haurio facit haustū/et aliqñ (licet rarius) hauritū. Virg. ii. iiij. Que bella exhausta canebat. Apu. ij. meta. Lagena faciis hauritu. Idem. in iij. Rorem rigentem hauritū ista confestim vmbra. Facit aliquādo etiam hausum sine t. Virg. iiij. Spero equidem medijs si qd pia numina possunt. Supplicia hausurum scopulis.

nisi mutuetur a sto/steti.

Ti. Dat sto & sisto statum, neutrum sisto nihil a se.

to assyste/or to ayde/or stande by.

vt asto astiti astitum. assisto astiti astitum. ⁊ sic de reliquis.

Conuertunt in itum, sed iti sto sistoq; nata.

Constatum obstatum præstatum lecta aliquando.

vt prestitum/constitum/obstitū. to tourne.

Sæpius at in itum donant. verti dato versum.

¶ Sto stas steti facit statū. similiter sisto actiuum. idem qō stare facio. a sto supinū mutuo accipit statum. Unde stator qui sistit aliquē pretori/aut dño suo. Uirg. Siste gradū teq; aspectu ne subtrahe nostro. Sisto neutrū a se nullū habet preteritū/aut supinū. nisi a sto mutuetur steti statū. & idem sigt. Eius tñ cōposita eundem sensum/idem preteritū & supinū: cū compositis a sto habent. Quedā etiā cōposita a sto statū in supino habere legūtur (Nam forte olim/hec omnia aut & atum habuere) vt constatum/obstatum/& prestatum. Statius thebaidos li. Que sic orsa prior/spes ne obstatura p clasgis. Lucanus. Constatura fides superū. Martialis. Constatura fuit megalensis purpura centum. Liuius. Ursus inde/quonam modo prestaturus esset &c. Sed m itum potius approbat authorum vsus.

vt amaui amatum. ciui citum.

Vi mutes in tum. poto potum, tamen olim Vi

Potatum. lauo dat lotum lautum atq; lauatum.

¶ Poto/as. olim potatū. nunc pottus potum vsurpatur. Uirg. huc ipsi potū venient per prata iuuenci. Lucanus. Potare te vile grues. Uirg. Et potū pastas age Tityre. Terentius. Apud me potaturus est. Lauo triplex habet preteritum. lotum/lautum & lauatum. Tacitus de germanis. Lauti cibum capiunt. Teren. Te ne ad symbolū venire vnctum/atq; lautum e balneis? horatius. Est vbi me fessum sol acrior ire lauatum. admonuit. Teren. in eunucho. Abeunt lauatum. Ouidius. iij. fastoꝝ. Sacra lauaturas mane petebat aquas. Cicero ad Uarronem liū. ix. epistolarum. Faciam et lauatio parata sit. Lotum notissimum. ideo non eget testimonio. Inde lotio/lotor/et lotrix.

to beware/or shonne.

Formabit caueo cautum. ac adoleuit adultum.

Dat faueo fautum, donat sapio sapitumq;.

Pasco dat pastum, soluo ui vertit in utum.

to lappe/or tourne. to seke/or enquyre. a receyuer. inde questor. Vi.

Sic voluo, quæro quæsitum, dat quoq; quęstum.

vt cognoui cognitum. agnoui agnitum.

Oui conuertunt in itum/con & ad sata nosco.

diuersenosco.

vt ignosco ignoui ignotū. dignotum.

Agnotum legitur, dant cætera nata per otum.

Salustius in iugur. Neq; inermes ex prælio vtros quenq; agnoturum. Nosco notū habet. Uidetur olim habuisse noscitum. Unde noscitur/et frequentatiuū noscito in vsu est. Et ignosco participiū futuri temporis facit ignosciturus. teste Prisciano. Piso frugi li. ii. annali. Quocunq; deliquisset ignosciturum affirmabat. Sm regulam ignotum et ignoturus facit. Cicero in Cato. Ignoturum alteri quod patrem/alteri quod tutorem secutus est.

Dat serui sertum/seuiq; satum sero, nata Rui.

Dant sertum atq; situm con, ad, in, sed cætera sertum.

Sero. Sero/is idem qđ texo/ordino/vel admoueo. dat serui ⁊ sertum in supino. Ennius. Quam tanto studio serunt. vnde sertum et sertus participiũ. i. cõtextus. Luca. Accipiũt sertas nardo florente coronas. Sed sero pro planto aut semino/aut genero dat seui et satum. vnde satus participiũ. i. generatus. ⁊ sator genitor. Ouid. meta. j. Quã Iapeto satus. Composita a sero. vt assero/consero/insero. faciunt aliqñ insertũ/aliquando insitum. Assero pro propesero aut planto facit asseui assitum. Pro libero/defendo/vel affirmo. asserui assertũ. Consero pro planto vel semino conseui consitũ. pro pugno conserui consertũ. Insero pro ingero surculum siue germen in aliquã arborẽ. facit inseui insitum. pro immitto vel insero facit inserui insertũ. Reliqua cõposita a sero dant serui sertum. vt exero exerui exertũ. i. emitto. extendo. Dissero/edisſero/obsero/deseroːle. ui et sertum dũtaxat faciunt.

Assero. **Consero.** **Insero**

to yeske/to sobbe aschyldre do. to bury.

Singultum singultio, dat sepelire sepultum.

to be solde. to clothe or to arraye.

Væneo dat vænum, necnon amicit dat amictum.

Singultus. **Singultio.** ¶Singultus est quoties spiritus vacans ab humore / in loco spiritui deputato retinetur: hic eni dũ emittitur/nec põt erũpere: ⁊ distentionẽ inducit: que appellat singultus. angl. (the yoske/or rattyllin the throte) Inde singultio singultũ emitto. Statius. Semineces pueri trepidas in limine vite. singultãt animas. est frequentatiuũ a singultio singultiui. Cato dixit. Mortuus sepelitus est. pro sepultus.

vt tacui tacitum.

ui diuisum **Quod dat ui vertes in itum, donat seco sectum.**

Et frico dat frictum, neco nectum, sed mico nullũ.

¶Annotatio.

Lecta seco/frico/siue neco/sono/sic tono/in atum.

Sunt lecta apud probos authores. vt in libri fronte diximus secatus/fricatus/tonatus ⁊c. licet rarius.

Dat doceo doctum, tentum format teneo q;.

to bake. vt pinsitum vel pinsum.

Pinso dat pistum, legitur peritum simul in sum.

to be or stande open. to medle.

Passum dat pateo. formabit misceo mistum.

to iudge or estymate. vnde recensum. vnde recensitũ. penul. pũ.

Censeo dat censum, vetus & dat censit in itum.

Pinso. Pinso facit frequentius pistum. facit etiam pinsitũ et pinsum. author est Ninnius.

Pinsus. Colu. li. ij. Panicum pinsitum ⁊ euolutũ furfure. Idẽ pinsus dixit. vt notauit Sulpi.

Pinsurus. Diomedes quoq; facit participia pinsus pinsurus. Vnde pinsor. pistor. Var. Nec

Pinsor. Pistor. pinsorẽ vllum nossent nisi eũ q̃ in pistrino pinseret farinã. hinc pinso ⁊ pinsito. Var. Promendo diem vt pinsetur. Plau. Qui polentã pinsitãt. Misceo mistũ facit per s/potius ꝯ mixtũ per x. si doctis credimus. idẽ qđ cõfundo ⁊ perturbo Augu. Vera ergo simul inordinate permista. in vna disputatiõe. vnde mistarius. vas in quo aqua continetur. vino miscenda. Lucillius. Urceus aut gemina longus mistarius ansa.

Misceo **Mistarius.**

Censeo. Et miscellanea libri sunt (vt apud Gellium) in quibus de rebus multum diuersis tractatur. Censeo facit censum. vnde census/us/ui. i. annuus redditus et quicquid fortunarum quis habet. Item census dicitur estimatio rerum ac bonorũ facta sm quã tributa pendebãtur. angl. (a taske or taxacyon). Unde cẽsum agere est recensere hos

Census **Cẽsum agere**

minū facultates. Et censor magister morū. Et recēseo. vnde recēsus/us/ui. i. recognitio populi per numeros. Sueto. in cesare. Recensum populi vicatim per dños insularū egit. Recēsitū nō est a recēseo: sed a verbo antiquo quarte recēso/is/ire. qō sigt recensum agere. vt Ualla docet/ꝛ Placentinus. Et cēso/is/sire. idē. Cice. p Archia. Cū eodem questore fuisse in Asia pmis Julio ꝛ Crasso nullam populi partē esse censi tam. Claudi⁹ li. ij. in Eutropiū. Presto recēsitis euoluere secula fastis. Hiero. in libro numeri. Recēsiti sunt a viginti annis/omnes qui poterant ad bella procedere. Recēsēo. Recensus. Recenso. Censio.

vt coercitū exercitū ab
a coercui. exercui.

Arceo nata in itum, simplex olim dedit artum ui.
vt arcitum.

Vel per itum. careo format cassum caritumq;.

¶Arceo/es. idem qō pello aut propulso facit arcui. licet quidā carere preterito sonnient. Cice. in xi. philip. A progressu arcuit. Silli li. j. Armauit clausos ꝛ portis arcuit hostem. nūc caret supino. habuit tamen olim arctū. vnde arctus/a/ū. nomen. et arcto/as. frequentatiuū. habuit etiam arcitū. vt ostendūt sua cōposita coerceo/coercitum/a in i mutata. et exerceo exercitū. vnde exercitus us/ui. nomē. i. militū copia. Exercitium actus exercendi. Exercito frequentatiuum. Arceo. Coerceo. Exerceo. Exercitus. Exercitium. Exercito.

to hede. to aske or gyue coūseyle.

Occulit occultum, consultum consulo donat.

to lepe.

Saltum dat salio cum salto significabit.

to lepe downe. to lepe vpon.
vt desilio desultum. insilio insultum. to falte or powdre.

Nataq; dant sultum, pro condio sale salitum.

.s. supinum.

Sallo dat salsum, dat cum p psalloq; nullum.

¶Salio/is/salui/vel salij. signs idem qō salto vel ascendo facit saltū in supino. ꝛ inde salto/tas. frequentatiuū. i. sepe salio/siue tripudio. Eiusq; cōposita in sultū faciūt. vt assilio assultum/ꝛ insilio insultū. i. ad vel in aliquid salio. Salio aliqñ est p condio aliquid sale. et tunc facit salitū contra Diomedem. Celsus li. ij. Pisces qui salem nō patiuntur soliti ve saliuntur. Hiero. in Lucā. Quod si sal euanuerit in quo saliet. Liuius Andronicus. Salaturus isthec mittā salem. Cornelius Seuerus. Ad quē saliti pomliones afferebātur. Salustus apud Diomedē. Reliqua cadauera salita. Salio. Assilio. Insilio. Sallo.

¶Sallo/is. per duplex ll tertie coniugationis est/eiusdem sigtionis cum salio/pro condio/sale. et facit salsum. Unde salsus sale conspersus. ꝛ salsus homo qui salibus et sconimatis hominē aspergere nouit. vt apud Horā. Salsus homo. Contrarū est insulsus. i. ineptus. Lucillius. Sallere murenas mercem in frigidaria ferre. Salusti⁹. Parte consumpta/reliqua cadauerum ad diuturnitatem vsus sallerēt. Ueteres etiam per secundā salleo cum ll duplici flexerunt. Fabianus apud Diomedem. Cū caro sallet/diuturnior est. i. cum salitur. Salsus

Altum sic alitum dat alo, format colo cultum. Lui.

Impono impostum fallo, secus impositum dat. Sui.

Raptum formabit rapio, sua nataq; reptum. Pui.

¶Impono pro fallo facit impostū. vnde impostor qui alios verbis pollicentib⁹ decipit. vel qui supponendo malas merces alios fallit. Inde impostura deceptio per fraudē. Impono in altjs sigtionibus facit impositū. vt pono cū suis cōpositis. ꝛ licet In p no. Impostura.

Virgilius dicat. cõposita pace quieſcit. & alibi. manet alta mente repoſtum. hec per ſyncopam metri cauſa profert.

vt acuo acui acutũ. pluo plui plutum. imbui imbutum.

Vi ab uo. Semper ui quod uo format mutabis in utum.

Dat ruo ſed ruitum, tantum ſua nata rutum dant.

Argutum dices/legitur tamen arguiturus.

Argutus. ¶ Plau. in pſeu. Argutus faciuor malorũ. Salu. li. hiſto. Falſum filium arguiturꝝ. Priſcianus tamẽ dicit. Quedã verba in utum ſupinũ formant. quorũ participia futuri terminãt in iturus. & verbalia in itio. vt argutũ arguiturus. rutũ ruiturus rutitio. ſputum ſpuiturus. plutũ pluiturus. Niniuta tamẽ cenſet eſſe ex ſupino antiquo arguitum. Ruo ruitum facit. Luca. in. iiij. Ruitura que ſemper ſtat moles. Eius cõpoſita in rutũ tantũmodo faciunt. Ouidius li. ep'arũ. Obrutus inſanis eſſet adulter aquis. Luca. Oſſa tulit magni que nondũ ſubruta fluctu.

to encreaſe. to drawe. to ſethe or rype. to ordre/or buylde.

Xi ex go/ho/quo/uo/cto. vi auxi auctũ. traxi tractum. coxi coctum. ſtruxi ſtructum.

Ex xi ctum facies ſemper cum c præeunte.

vt pecto pexi vel pexui pexum. nexo nexui nexum.

Ex xi ſiue xui quod cto/xo/dat, facies xum.

to ſhere or repe corne. to flowe.

Sed meto dat meſſum, formabit vel fluo fluxum.

¶ Niniuita dicit (ſed ſine authore) hec verba mulgeo et mulceo habere xi in preterito: quũ tñ ſi in preterito habere cõperiuntur. Priſcianus (quo neſcio fulctus teſtimonio) aſſerit mulgeo ſm quoſdã habere mulxi ad diſtinctionẽ mulceo mulſi. Quũ apũ probos authores tam mulceo ꝙm mulgeo mulſi in preterito: et mulſum/aliqñ etiam

Mulſum. Mulctum mulctũ in ſupino faciunt. Virgi. in geor. Quod ſurgente die mulſere horiſq diurnis. in nocte premunt. Teren. in phor. Emulſi argento ſenem. Hieroñ. Et ſermone cõpoſito aures populi mulſerint. Cice. in cõtẽtione Metelli. Per mulſa atq recreata. Var. in ſaty. Capite permulſe. Sal. Deinde lenita ira. poſtera die liberalibus ꝟbis permulcti ſunt. Gel. li. ſ. Nihil adeo in cõgrediendis hoſtib⁹/atq in principiis preliorũ ad ſalutem virtutemq aptius rati/ꝙm ſi permulcti ſonis nutritoribus non immodice ferocitent. Et licet ſugeo et ſugo ſm authores careant ſupinis. Auguſtinus tñ dicit.

Sugiturus. Multi precones precinerunt adhuc naſciturũ de virgine Maria futurum infantẽ et ſugiturum lac. quum potius ſucturus a ſugo diceret.

vt cingo cinxi cinctum.

N xi cum præeat, n præ ctum iunge ſupinis.

a finxi. a minxi. a pinxi. a rinxi. a ſtrinxi.

Ni fictum mictum pictum rictum quoq; ſtrictum.

Quoties n ante xi preteritũ habeat. idẽ in ſupino retinet. vt cinxi cinctũ. tinxi tinctum. punxi punctum. iunxi iunctum. vinxi vinctum. ſtinxi ſtinctum cũ compoſitis reſtinctum ex tinctum inſtinctũ. ſanxi ſanctum. emunxi emunctũ. planxi planctũ. vnxi vnctum. lunxi lunctum. qõ rarus eſt. Tolluntur inde fictum a finxi. mictũ a minxi. pictum a pinxi. ſtrictum a ſtrinxi. rictum a rinxi. vnde rictus illa pars factei/in qua rictio et hiatus maxime apparet. anglice (the compaſſe of the mouthe). Aringo/gis. ſiue ringor (quod vſitatius eſt) angl. (to grenne as a dogge/or to gnarre). Strictũ a ſtringo ſtrinxi. idem quod premo vel arcto. Plinius. Apprehenſam manum ſtringit. Item percutio. Virgilius. x. Atq animum patrie ſtrinxit pietatis imago. Etiam enſem nudare. Idem vndecimo. Strictum rotat acer Lucagus enſem. Inde ſtrictus

ensis. anglice (a naked swerde).

De ijs verbis quæ præteritis carent.

boroweth.

Præterito iſta carent, aliſ vel mutuo ſumunt.

to ſauer as meet. to couet. to be wode. to tourne downe. ſhyne/or to excell.

Nideo/gliſco/furo/vergo/cum polleo/fio/

to doubte. to ſtryke. .i. ſto.

Ambigo/cum ferio/iungas ſum/ſiſto q; neutrum.

to lyght as a byrde. to take vp. to ete. to melte. to remembre.

Sido/ fero/tollo/veſcor/liquor/ reminiſcor/

to heale. .ſ. paſſiua. vt timeor/metuor.

Et medeor, quorũ q; carent actiua ſupinis.

Calepinus dicit nideo habere nidui. ſed nullo teſtimonio. Gliſco olim gliſci habuit. Furo/is. inſanui ab inſano. Vergo olim verſi. ſed nũc non eſt in vſu. neq; qõ Diomedes dicit verri. authore Ninuita. Polleo nullum habet. Fio factus ſum. a ſum. factus participio. Ambigo, prius caret. licet aliqui ſine teſtimonio dicant ambegi. Ferio a percutio percuſſi. Sum a verbo antiquo fuo/is/fui. Siſto, p ſto neutrũ mutatur a ſto ſteti et ſtatum. Sido a ſedeo ſedi. Fero a ϝbo antiquo tulo/is/tuli. Tollo a ſuo cõpoſito ſuſtollo antiquo. ſuſtuli. Veſcor a paſcor paſtus ſum fm quoſdã. ſed potius caret. Liquor a liqueſio liquefactus ſum. Reminiſcor recordatus ſum. a recordor. Medeor a medicor medicatus ſum. Carent preteritis etiam ees paſſiua quorũ actiua ſupinis carent. vt timeor metuor poſcor linquor ſimplex ſugor ꝛc.

De actiuis quæ ſupinis carent.

Hæc quæ preteritis caruere/carento ſupinis

to fere. to ſouke. to deceyue. to forſake. to go to ſe.

Et timeo fugo caluo cum reſpuo viſo.

to compell. to aſke. to drede. to lycke. idem.

Vrgeo ſic poſco metuo lambo quoq; lingo.

to ſcratche. to ſcrape. to lerne.

Con, & diſpeſco/ſcabo/ſic ſcalpo/quoq; diſco.

to greue. to forſake. to loke or ſe. to leue. to kepe of or fro.

Compeſto cohibeo. Diſpeſto diuido.

Ango cum renuo, ſic cerno linquo vel arcet.

Cerno/linquo/arceo. vt excretũ/relictũ/coercitum.

Quorum nata trium formabunt rite ſupina.

De neutris quæ ſupinis carent.

to bren or to be hote. to graſſhe. to ſhyne. to be hote. to farte.

Aeſtuo cum ſtridet ſic luceo feruео pedo

to nod with the heed. to wynke vpon. to agre. to lyue.

Et conquiniſco conniueo congruo dego

to be colde. to rowte. to denſe. to be acolde. to ſwell. to graſſhe.

Algeo ſterto luo cluo frigeo turgeo ſtrido

to hang ouer. to ſyng. to quake. to drede. to rũme as an aſſe. to befall.

Ingruo pſallo tremo paueo rudo fulgeo liuet

to chymbe. to deny. to ſhyne. to go about.

Scando refello mico ſatago nolo volo malo.

Hieroñ. eccli. ſi. in medio ignis nõ ſum eſtuat. Suppedo (to fyſſe) Cluo antiquũ ſplendeo vel pugno.

to spyt. vt decido/concido/incido.

Pango cano signans spuo iungas ijs cado nata
vt occasum. recasum.
Occido cum recido donant veluti cado casum.

De neutris quæ in ui prætereunt.

Nulla supina dabunt per ui si neutra secundæ

Ni valeo noceo placeo careo doleoq;

Paret olet taceo pateo lateo caleoq;

Atq; licet mereo.
Hec carent supinis. Madeo/studeo/surdeo/sordeo/candeo/splendeo.

De verbis optatiuis & continuatiuis.

desyderatiua. continuatiua.
Optatiua carent sic continuata supinis.
to trauayle or la-
to longe for maryage. boure of chylde.
nubere desidero. parere desidero. to be ahungred.
Nupturio dat itum, sic parturit esurioq;.

De passiuorũ deponentiũ & communium præteritis & supinis.

Præterita vocis passiuæ verba reposcunt.

Ex sum, præterito & proprio de participante.
Uerba passiue vocis/siue deponentia/siue communia faciunt preteritũ per circũlocutionem. ab hoc verbo sum vel fui. & participio preteriti temporis. vt solor solatus sum vel fui.

verbum m or.
Or capit actiui ficta de voce supinum.
to Joye/or to be gladde.
Vt lætor læto, lætatum ducitur inde.

Tolle ratum/fassum/tutum/tuitum/atq; misertum/
to defende/
to trowe. to knowlege or to loke. idem. to haue mercy.
Ex reor & fateor, tuor & tueor, misereri.
Tueor secunde pro defendo dat tutum. Unde tutor/aris. & sepius tuitus/ꝫ tutus. Tutus enim potius est nomẽ. vt tuta arx. Quinti. in de. Tuitus sum adulescẽtis miserrimi causam. Inde tuitio verbale. Tuor est tertie idem qꝫ video cum compositis

Tueor
Tuor.

Intuor/contuor/obtuor. que antiqua videntur facit tutum. Et si quando tuitū inue
tuatur a tueor.

to vse with profyt
to go. or pleasure.

Dat gradior gressum. fruor & fructum fruitumq;.

to vse familyar/
or bolde vpon. vt tradit Ninuita. to feyne or lye.

Est frætus nomen, commentum a con(q;) minisco.

to auenge. to obteyne or gete.

Vltum ex vlciscor. formatq; adipiscor adeptus.

to forgete. wery. antiquū. i. defetisc or in vsu.

Oblitum obliuiscor habet. fessumq; fatiscor.

to mesure or mete. to cōplayne. mete. antiquum est.

Metior & mensum. questum queror. aptum & apiscor.

I go aboute.
to waken or reyse. or labour.

Experrectum expergiscor. nixum quoq; nitor

to go/or iourney/or
labour by the waye.

Vel nisum. proficiscor datq; profectum.

Hieronymus in Esaia. Et telam quam orditus est. Virgilius. Inde toro pater Ae
neas. &c.

Ordior orditum pro texo. pro loquor orsum.

to proue or taste. to folowe. locutum. secutum.

Expertum experior. loquor/vt sequor exit in utum.

to make a
to gete or obteyne. cōuenaunt.

Nanciscor nactum format. pactumq; paciscor.

to clyppe. idem.
amplexum. complexum.
to vse. to clyppe. vt amplector. complector.

Vsum vtor. lapsum labor. plector fata plexum.

to dye.

Mortuus a morior formabitur & moriturus.

to ryse or spryngе.

Ortus dans orior, deducitur hinc oriturus

TELOS,

LIBER SEXTVS DE VERBORVM FORMIS de defectiuis & anomalis, confusis, synco patis, & apocopatis.

:():():

¶Grammatices ROBERTI VVhitiñ. L.
Liber Sextus.

Octuplices formas verborũ discito, quarum
Perfectum dicas/quod non aliunde creatur.

¶Octo sunt forme verborũ. videlicet forma perfecta. frequentatiua. effectiua siue continuatiua. desideratiua. motiua. imitatiua. diminutiua/et apparitiua.

¶Frequentatiua siue iteratiua.

.i. primatiui. vt rogito frequẽter rogo. .i. verbũ frequentatiuũ.

Primati sensum/signat cum sæpe frequentans
vt clamatum clamito/as. vt a nexu nexo/as. a cursu curso.
Atum commutes in ito. sed ab u faciunt o
a dormitu
dormito. a tueor tutu tutor aris. qđ est tertie. cõiugationis.
Cætera verba/vel or. sunt (ni neto) omnia primæ.

¶Frequentatiuũ siue iteratiuũ verbũ est/qđ sui primatiui sensum cũ hoc aduerbio sepe vel frequẽter sign. vt salto frequẽter sallo. Et formantur dupliciter in verbis prime cõiugationis. a pote supino atum in ito penultima breui mutãdo. vt a vocatum vocito. In ceteris verbis a posteriori supino. mutando u in o. vt a cursu curso as. vel si sint passiue vocis mutando u in or. vt a tueor tutu. tutor aris. Et oia frequẽtatiua sunt prime cõiugationis. nisi neto a neo/qđ est tertie. apud Statiũ (teste Calderino) vt primo syl. Netite nemo modũ transmissi cõputet eum. Et desinunt: vel in to/vt capto. vel in so/vt curso. vel in xo/vt nexo. vel passiue in or/vt tutor. in xor/ vt amplexor. in sor/vt versor. vel in ito/vt lectito. vel in itor/vt vsitor.

Neto

¶Annotatio de ijs quæ formam frequentatiuam duplicant.

vt risito. vt vsitor.
Formã in ito vel itor duplicat quandoq; frequentans.
frequentatiuam.
Accidit hoc quoties/crebro prius haud sit in vsu.

¶Annotare debes ex frequẽtatiuis parũ aut canoris/aut vsitatis: sepe fieri alia frequentatiua. vt a supino lectu fit lecto. quod raro reperitur. Unde lectito qđ vsitatꝰ est. itidem ab ijs vix repertis facto/luso/riso/acto/viso/scripto/sesso qẽ. vt imur factito/lusito/risito/actito/visito/scriptito/sessito/cum ceteris. Item ab vtor non vsor/ sed vsitor.

¶Alia annotatio.

Diminuit sensum primi quandoq; frequentans.
tonappe.
Vt dormito/parum quod signat dormio sæpe.

¶Frequentatiuũ aliqñ sign diminutionẽ. vt dormito parũ dormio/ q non profunde sed per interualla. q idfrequẽter cõtingere potest: sed semper paululum. Et scriptito est non totam rem scribere: sed interposito spacio/ q partes diuersis temporibꝰ scribere. Ciceroli bro. vij. ad Atticum. Et hec et si quid aliud ad me scribas velim: vel

Dormito
Scriptito.

potius scriptites. Quanꝯ aliquando scriptito pro scribo simplici ponatur.

¶Alia annotatio de ijs quæ contra hanc legem formant frequentatiuum.

Hanc contra legem sed cuncta sequentia fiunt.
to swym to renolue/
to renolue. aboue. or thynke. to powre.
Hæc agito fluito/sic cogito fundito iungas
to knowe. to drede. to swym. to get hardly. to fede.
Noscito cum pauito nato quærito pascito/subde
to be sykke. to note or meke.
Aegroto ex ægro, nota quod format noto, quæso
to praye
instantly. to enquyre. idem.
Quæsito. scitor scio. scisco. scitor a quoꝯ sciscor.
to persue. to chat or tangle.
A sequor & sector, loquor educit loquitorqꝫ.

¶Quedã verba abusiue formant frequentatiuum. vt ago agis agito. hinc eragito/subagito/coagito. Virg. Ipse dies agitat festos. Plini. Omnes pisces cũ extincti sũt fluitant. i. supernatant. ¶ Quesito penul. prodꝫ. a queso: nõ aũt a quero. Fũdito/as. a fundo/is. Plau. in am. Cũ cruciatu tuo isthec hodie verna verba funditas. Cogito a cogo. i. rem frequẽter ad memoriã duco et cogo. Noscito a noscо. Plau. in Cistel. Nũc vestigia si qua sunt noscitabo. Pauito a paueo. Virg. ij. Prosequitur pauitãs/ꝛ ficto pectore fatur. Nato/as a no/nas. peñ. bre. Persius. hocnatat in labris. hinc annato innato/enato. peñ. bre. Querito peñ. bre. a quero quesitũ/sigt instanter ꝛ vix quero. Teren. Lana et tela victũ queritãs. Pascito a pasco. pro pasco/as. Var. nũc feras q̃ in syluestribus locis pascitant. Egroto ex egro noie sigt sepe eger fio/siue varia valetudine afficior. Noto/as. prioꝛe breui. pro cõsydero/signo/taxo. ꝛ potius a nota ducitur ꝙ a notu. Inde annoto/denoto. penul. bre. Quesito peñ. lon. a queso/nõ a quero latini affirmant. Scitor peñ. longa. a scio. i. interrogo et inuestigo/q̃ secretiora sunt. Virg. Suspẽsi eurypilũ scitatũ oracula Phebi. mittim⁹. Sciscitor peñ. bre. a sciscо i. scitor. ꝛ magis in vsu ꝙ scitor. Teren. Quicquid est/libet hunc scisscitari. Sector/aris. pro secutor. a sequor. i. sepius et quasi cõtinue sequor. Inde insector/aris. vehemẽter sequor. insequor vel persequor. Teren. Sectari nisi si potis est. Loquitor a loquor. Gelli. li. j. Supra modum loquitans conturbabat.

Fundito. Cogito. Noscito. Pauito. Nato. Pascito. Egroto. Noto. Quesito. Scisscitor. Sector.

¶Annotatiuncula de vsu frequentatiuorum.

¶In frequẽtatiuis cudẽdis simus parci: virꝫq; aliꝫ ꝙ inuentis vtemur. nisi forsan in amplo opere. Facilitatiũ teneri eruditi ꝛ latini hmõi frequẽtatiua: legito/frangito/tangito/pangito/vacito/calcito/castigito/riso/valito. ꝛ similia: qr authoritate nõ probãtur. Itaqꝫ hec de frequentatiuis precepta nõ sunt liberius vsitãda. nisi q̃ authoꝝ splẽ descũt vsu. qualia sunt apud Gel. hec ꝛ multo plura. appellito/accessito/aduentito/portito/risito/ito/defensito/hesito/victito/solito/defenso/vẽtito/obseruito/surreptito/vectito/responsito/militor/diuersitor. ꝛc.

Annotatione non indigna.

¶Alia annotatio de ijs quæ a significatione frequentatiua deficiunt.

to endyte ony
to come to. wrytynge.
Aduento accedo, scribenti prælego dicto.

Hæc in ito potius formantur quando frequentant

Cum ſenſu patris cupio/dant vendito capto.

Aduento Dicto.

Quedam ſunt que a ſignificatione frequentatiua deficiunt. vt aduēto. nō eſt frequēter vento. ſed accedo. Dicto nō eſt ſepe dico/ſed prelego vt alī ſcribat. ⁊ ſuggero vt ratio dictat. Boe. Ecce mihi lacere dictant ſcribenda camene. Sed qꝝ dictans ſepe idem dicit et iterat. ne notarius inepte ſcribat. dicto recte frequentatiuū dr. Uſitatius tamen hec duo cum ſunt frequentatiua/in ito potius formantur. vt aduētito/dictito. Preterea capto non eſt frequēter capere/ſed capere cupio. Martia. Dū me captares mittebas munera nobis. Uendito/nō frequēter vendo: ſed cupio vendere. vel ſedeo ad vendendū. vt hic venditat libros.

Aduentito. Dictito Capto Uendito.

¶Effectiua ſiue continuatiua.

Eſt effectiuum verbum vel continuatum,

Quod fio atq; ſui primati mobile ſignat.

.i. declinationis.

Neutris quod proprie flexus formato ſecundi

vt vileo viles vilesco. i. vilis fio.

Co cum perſona præſentis iunge ſecunda

vt labaſco. i. labo. vel cado.

Improprie ex alijs verbis, at nomina quædam

vt herba herbeſco.

Finalem mutant vocalem ſemper in eſco,

¶Annotatio.

Iſta ſed hinc demas primatiui ſpeciei

Hiſco/compeſco/diſpeſco/ſueſco quieſco,

Cum conquiniſco/reſciſco/fathiſco/fatiſco.

¶Effectiuū ſiue continuatiuū verbū eſt/qđ ſenſum ſui primatiui/ſed adiectiui: ⁊ nō verbi. cū hoc verbo fio ſigt. vt caleſco. i. calidus fio. dr etiā continuatiuū qđ continuū incrementum paſſionis innate ſigt. ⁊ a Ualla augmentatiuū appellatur. ⁊ ppie tātum fit a neutris ſecunde coniugationis/addendo perſone preſentis indicatiui ſingularis nūeri ſyllabam co. vt tepeo tepes tepeſco. i. in horas/vel magis ac magis tepidus fio. ſic albeſco nigreſco madeſco. Quedam ab alijs verbis ꝫ neutris (impropie tamē) formātur. non dicenda effectiua: ſed ijs ſimilia. Licet a quibuſdā ſic nūcupētur vt preſentiſco. i. preſentio. concupiſco. i cupio. pertimeſco i ptimeo. edormiſco. i. edormio. preſciſco. i. preſcio. ſic et reſciſco/compeſco/diſpeſco/ſueſco/quieſco/conquiniſco hiſco quod ſignat proprie oſcito. Item oo ad loquendum aperire. Plau. Ne hiſcere quidem audeo. Item patefieri. Quid. Hiſcere nāqꝫ tibi terra neganda foret. hinc dehiſco. Virg. Que ſatis ima dehiſcat terra mihi. Fathiſco cū aſpiratione. i. abundanter aperior Ambro. li. hexa. Plerūqꝫ terra meridiane plage torretur ardoribus atq; eſtu ſoluta fathiſcit. Fatiſco ſine aſpiratione. i. deficio aut fatigor. Statius. Brachia tamprudem cyclopum operoſa fatiſcunt. Formantur etiam a nominibus finalem vocalem mutando in eſco: vt iuueneſco. i. iuuenis fio. ſeneſco. i. ſenex fio. herbeſco id

Tepeſco. Preſentiſco.

Hiſco. Fathiſco. Fatiſco.

est herbosus fio. dumesco. i. dumosus fio. sic syluesco/frõdesco/floresco. Repueraſco herbesco
tamen contra hanc regulam formatur. i. rursus puer fio. Ueteraſco. i. vetuſ esco. hoc Repueraſco.
est vetus fio. Inueteraſco valde in consuetudinem venio. Nigidius tamẽ sic distin- Ueteraſco.
guit. Uetuſtescunt que vetuſtate deteriora fiunt. veteraſcũ q̃ meliora fiũt. Et quãq̃ Inueteraſco.
hec interim confundatur: tamẽ venuſte aliqñ seruabitur. Politianus in prefatione
miscellã. Si modo hec ipsa nõ vetuſtescere adhuc. sed veteraſcere de integro possunt
Integraſco. i. integer fio. Teren. Hoc malum integraſcit.

¶Deſyderatiua forma.

vt esurio deſydero esse vel comedere. .i. primatiui.

Verbum quod signat deſydero/cũ sibi patris
vt edo es esum esu esurio.

Infinitiuo. de posteriore supino
esurui.

Fit/rio coniuncta. quarti semper quoq; flexus.
esurio/parturio/nupturio. superius dicta.

Præteritisq; carent præter tria-sicq; supinis.

Excipias scaturit scateo pro simplice sumptum.

¶Deſyderatiuũ verbum est quod a Priſciano meditatiuum vocatur/ et terminat
in rio. vt esurio/nupturio ↄ parturio. Et per infinitiuũ sui primatiui/ ↄ ꝑbũ cupio ex-
planatur. estq; cõiugationis quarte/sine preteritis ↄ supinis. vt in quarta ꝓiugatiõe
ostensum est. vt esurio. i. cupio esse vel comedere. Nec vllo modo meditatiua vocari
possunt. Scaturio excipitur/qõ licet sit in voce deſyderatiuum/in ſigtione ꝓ primi- Esurio
tiua scateo. qõ idem qõ emano/erũpo/ebullio sigt. Ptero. In sepulchro eius non nisi Scaturio
manna inuenitur: quod et scaturire cernitur. Amaturio aũt lecturio dicturio cum
amasco et legisco/quib⁹ placent reliquimus. Ipsa quidẽ ceteraq; eiusmodi nisi apũ
authores probatos inueniantur. non in gregem deſyderatiuorum et effectiuorum
ascribenda censemus.

¶Motiua.

Motiuum verbum quod signat eo atq; gerundum/

Primati/iuncta ad, sic fit. mutetur in esso/

Is. de persona præsentis rite secunda

Hinc deme accerso viso arcesso atq; lacesso.

¶Uerbũ motiuũ qõ in so terminatũ per gerundũ sui primatiui/cũ prepositione ad/
ↄ ꝑbũ eo/is. aut synonymũ explicatur. estq; coniugationis tertie/ↄ formatur a scda Capesso.
ꝑsona presentis indicatiui. is syllaba mutata in esso. vt a capio capis capesso. i. eo ad Facesso
capiendũ. Facesso. i. eo ad faciendum. Demũtur hec que hanc formã nõ sequũtur. ac Accerso
cerso et arcesso eiusdem sigtionis. pro eo ad vocandum. Terenti. Obstetricẽ accerso. Arcesso.
Fit ait accerso ab accio. is. ui. Arcesso ab arcio qõ idẽ est. cũ apud antiquos/vt Pris-
cianus inquit) ar/pro ad poni cõsueuerit. vt aruenas/aruolare dicẽtes. pro aduenas/
aduolare. Unde ostenditur recte arcesso dici ab arcio/qõ nos accio dicimus. apud
Uirg. tamẽ li. iiij. geor. ꝑ attraho ponitur. hinc pecudes armenta viros genus omne
ferarum. Quenq; sibi tenuis nascentum accessere vitas. Quanq; ↄ arcesso ab arcio ꝓ
accuso ꝓm quosdam esse possit. Salustius in iugur. Quo facilius iudicio reges Stau-
ri/et reliquorum: quos pecunie capte arcessebant; delicta patefierent. Similiter vi-

Viso. Lacesso.

so/as.a video.i.eo ad videndū. Teren. in hecy. Non visam vrorem Pamphili cū is proximo sit egra. Idem in an. Id viso. tune eam illi insantant? Ponitur etiā pro videre. Idem in phor. Vultis ne eamus visere. Inde reuiso/prouiso/inuiso/q visito frequētatiuū. Et lacesso/is.a lacero.i.eo ad lacerandū vel prouoco. Salu. Pridie legiones in monte positas lacessiuit. Virg. Efficiam post hac ne quenq̄ voce lacessas.

¶Imitatiua.

Est imitatiuum/quod signat patrem imitari

I patris iungas zo vel so. quædam & in or dant.

Patrisso. Matrisso. Vulpisso. Atticisso Grecisso Philosophor. Poe

¶Verbū imitatiuū est quod signat patrem imitor. q imitationē sui primitiui sigt. vt patrizo/vel patrisso paternos mores imitor. Terē. in adel. Laudo te Ctesipho patrizas. abi/te virū iudico. Matrisso/as. matrē imitor. Vulpisso vel vulpizo. vulpinas fraudes imitor. Atticisso attice loquor. Plau. Non atticissat/sed siculissat. Grecisso/as. grecos imitor. Et formatur a primo casu primatiui in i/adiuncta zo/vel sso. vt a patri patrizo vel patrisso. Quedam formātur in or. vt philosophor/pharis. philosophos imitor. e. poetor/aris. i. in poetica exerceo/siue poetā ago. Enni⁹. Nunq̄ poetor: nisi podager.

¶Diminutiua.

to syppe. to chat.
vt sorbeo/es. sorbillo. garryo/ys. garrulo.

Diminuens, is, & es, in ulo mutant vel in illo.

Præsenti patris: sensum patris minuitq;

to rebuke. to deceyue.

Est primi flexus, deme hinc fugillo cauillo

to go assaute. to tycle. to syppe.

Et catulo quarti/tituloq; titillo pitisso.

Sorbillo Garrulo. Sugillo.

¶Diminutiuū verbū est quod in ulo vel in illo finitū: sui primatiui diminutionē importat. vt sorbillo/as. parū sorbeo. Et formatur a scōa persona presentis indicatiui/mutando is vel es in ulo vel in illo. q est prime cōiugationis. vt a garryo/ys. garrulo las. i. parū garryo. Teren. in adel. Et cyathos sorbillans paulatim hunc producē diem. Ab hac forma excipiuntur hec. Sugillo/as. qō licet a sugendo ducatur: signat tñ expercussū carnem maculo: q succus/hoc est liuor deducatur. Inde sugillatus. i. percussione maculatus liuore. Plinius li. xxvij. Caseus recens cum melle sugillata emēdat. Interdū sugillare est deridere/detrahere/accusare/reprehendere. Liui. Legati grauiter ferentes se sugillatos esse. Hiero. in pfatione pentatheuci. Qui me asserunt in. lxx. interpretū sugillatione noua p veteri⁹ cudere: nō dāno tē. Caullo/as. q caullor/aris. deponēs: quanq̄ a caluo/is. dicatur. sigt tamē fallacia aut dolo vtor. Caullationē Cicero de oratore li. ij. accipit pro generali quodā facetiarū gñe. tanq̄ scommate facetoq caullo dicaculo/vbi inquit. Duo sunt facetiarū genera. Alterū equaliter in omni sermone fusum. Alterum peracutum et breue. Superior caullatio/altera dicacitas nominata est. Catulo/is/ire. est gestire et cōtū maris appetere Plau. Quin meam/vrorem vidi catullientem. Titulo/as. est titulū impono. Hiero. in prologo super psal. Sciendū est. c. l. psalmos Dauid cecinisse/q̄uis aliorū noīb⁹ tumulentur. Titillo/as. est per blandimenta ingero/prouoco/commouco. vt fit cum quis carnis pruritum sentit. Lactan. li. vj. his blādimētis/q suauitatibus titillat animas Item pitisso/as. qō sigtione diminutiuum est: sed non voce. q sigt parū gusto. Teren. Pitissando modo mihi quid vini assumpsit.

Catullo Caullatio.

Catulo Titulo

Titillo Pitisso.

¶Apparitiua.

Apparere notans/cum vocali præeunte
vt albeo/es.albico/cas.
S in ico vertit præsenti tempore patris
i.albeo manifeste/vel aperte.
Est primi flexus/patris actum signat aperte.

¶Apparitiuũ verbum est/qõ in ico terminatũ sui primitiui actum manifeste signt et formatur a secunda persona præsentis temporis indicatiui. s litera cum vocali præeunte/mutatis in ico.vt albeo/es.albico/cas.i.manifeste albeo. Fodio/is.fodico/cas i.manifeste fodio. Uellico.aperte vello. Nutrico.nutrio cum ceteris. Albico. Fodico Uellico. Nutrico.

¶De formatione participiorum.

¶De participijs præsentis in ens & ans.

Participans præsens/de imperfecto bene formes
vt amabam amans/docebam docens/loquebar loquens.
Præterito,si bam/vel bar mutaris in ns.

¶Exceptio.
qõ facit ambiens.entis.

Hinc tamen excipies(dempto ambio)eo queo nata.
vt adibam adiens adeuntis.adeundi/do/dũ.inquiens/euntis/eundi/do/dũ.
Quæ per iens/genitum per euntis/eundo gerundum
Donant.& præsens/absens de absum/quoq; præsum.

¶De participijs præteriti temporis
& prioris futuri.

temporis.
Præteriti,sic participans formato,supino
vt a doctu doctus. a doctu docturus.
V si coniungas s/rus participansq; futuri

¶Exceptio.
a morior qõ mortuum in supino. ab orior qõ ortum facit.
Mortuus hinc tollas moriturus sic oriturus.
a fuo futũ antiquo.verba que faciunt utum ꝑm quosdam.
Fio futurus,& ex utum quędam periturus
Sic nosco ignosco,tamen ignoturus habetur.

¶Priscianus docet quedã esse verba in utum supina formantia: quorũ participia futuri formant ꝓturus/ꝛ verbalia in itio.vt argutũ arguiturus.tutũ tuitur⁹.sputum spututurus.plutũ pluiturus.Sal.in hysto.Quos aduersum multi ex Bythinia volentes occurrere/falsum filium arguituri. Sed tuiturus videtur potius a tuitũ/quod aliquando a tueor ducitur.Similiter nosco facit nosciturus.sed(vt Ninnita censet)a nosciturn antiquo supino.Itidẽ ignosco ꝑm Pisonẽ frugi li.ii.anna. ignosciturus.vbi dicit.Quocunq; deliquisset/ignosciturũ affirmabat.habetur ꝛ ignoturus ꝑm regulam Cice.in Cato.Ignoturum alteri qõ patrem/alteri qõ tutorẽ secutus est.Cato li.v.origi.Quod eorũ nemo mihi ignoturus est. Arguiturus Tuiturus Nosciturus Ignosciturus Ignoturus

¶De participijs posterioris futuri in dus.

In dus participans formes ex participante.

Verboꝝ præterita VV. D.iij.

vt amantis. amandus.

Præsentis, geniti si tis mutaueris in dus.

¶Formatio verbalium nominum in or, us, io, ura, & trix.

Ex u/conficies in posteriore supino
Verbale or, simul us, vel io, iungatur & ura.
Ex tor trix formes, tamen ex sor rarius exit.

Cultor. Cultus. Accessus. Luxus Accessio. Connexio Cultura. Cultrix. Assistrix Possessrix.

¶Uerbalia in or/us/io/ura/& trix. formantur a posteriore supino. hac literau mutata in or. vt cultor/defensor. In us. vt cultus. i. ornatꝰ. accessus. i. aditus. luxus. i. libido. In io. vt lectio. accessio. i. incremẽtũ. cõnexio. i. vnio siue colligatio. In ura. vt cultura. i. ornamentũ. aliqñ est terre aratio/cũ agri functa. vt agricultura. In trix ꝓ formant a verbalib⁹ in tor/versa in trix. vt a cultor: cultrix. victor victrix. Pauciora sunt ꝓbalia in trix a verbalibus in sor. sed sunt pleraq; in sor (vt dixim⁹ in de generib⁹) cois duoꝝ. legũtur tamen apud probos tõstrix/assistrix/& possestrix.

¶Exceptio.

Quod dat itum vel ctum cum c. verbum quoq; primæ
Atio verbali. sic participante futuri
Aturus præbet. demas seco sectio formans
Atq; secatio quod rarum est. hinc consule Vallam.
Dant in itor vel itus. legitur sed raro domator.

¶Uerba prime conjugationis/que itũ vel ctũ cũ c/in supino faciũt. verbale in atio potius ꝙm in itio. et participiũ futuri in aturus potius ꝙm in iturus. vt sonatio sonaturus. plicatio plicaturus qđ. Demas hinc secto a seco/qñ aliqñ licet rarius) secatio formet. author est Uallà. Format ꝓbalia potius in itor. q̃ in ator & atus. vt domitor/cubitor/domitus/cubitus. Tibul. solus dixit iuuẽ. Te duce nõ alias conuersus terga domator Colu. li. vij. Cubitorẽ bouẽ appellat qui sepe discũbit et pertinaci cõtumacia. Hiero. li. can Cũ rex esset in accubitu suo. Pli. tñ ōt. In cubatu omnia conuerit: ocia peremit. Idem. Domitura boũ. Cuiꝰ. de tristib⁹. Quimodo de tetrico referas domitore chimere. Sunt qui dicunt hęc verba olim fuisse tertię. et ideo in itor et itio q̃ turus (licet rarius) reperiuntur.

Sonatio. Sonaturus. Sectio. secatio Domitor. Cubitor. Domitus Cubitus.

¶Annotatio de imperatiui modi formatione in qua sæpius oberrare solent grammatistæ.

¶Ama/doce/audi. ab amas/doces/audis. ablata s lĩa. Lege a legis. ablata s lĩa/et i in e versa. Dicimus tamen fac/duc/fer qđ. vt patebit. In tertia persona p̃sentis impatiui. amet ab amo/oversa in et. legat a lego/oversa in at. doceat/audiat ab doceo audio. oversa ti at. Prima plꝰalis a tertia singulari/tlĩa versa in mus. vt amemus doceamus legamus audiamꝰ. q̃ etiam sunt voces futuri optatiui. Tertia plurꝰalis a tertia singulari/nlĩa ante t interposita. vt amẽt doceãt legãt audiãt. Secũda plꝰalis a secũda singulari/addita te. vt amate/docete/audite. Legite tamen a lege e in i versa. Prima & tertia futuri a secũda presentis imperatiui. addita to syllaba. vt amato doceto audito. legito tñ a lege/e in i versa. Secũda plꝰalis a secũda singularis/addita te syllaba. vt amatote docetote legitote auditote. Tertia plꝰalis a tertia presentis indicatiui. addita o lĩa. vt amãto docẽto legunto audiunto. Antiqua sunt amantote docetote legitote auditote apud doctos.

¶De formatione imperatiui modi passiuæ vocis.

¶Secũda pñtis impatiui passiui formaꝝ a secũda actiui. addita re syllaba. vt ama-

re docere legere audire q̃ eedem fiunt voces infinitiui actiue vocis. Tertia tã singularis q̃ pluralis fiunt a tertijs actiuoꝝ addita ur. vt ametur amẽtur. docetur doceantur. legatur legãtur. audiatur audiantur. Prima plꝝalis a prima actiuoꝝ a inuersa. vt amemur doceamur legamur audiamur. Scõa plꝝalis a secunda pluralis actiuorũ. te versa in mini. vt amamini docemini legimini audimini. Scõa a tertia futuri passiui a secũda a tertia actiui. addita rlĩa. vt amator docetor legitor auditor. Prima pluralis futuri. eedem cũ presenti. Secũda plꝝalis a scõa presentis. i. finali versa in or. vt amaminor docemini legiminor audiminor.

De defectiuis verbis & anomalis.

Confit confieri. suffit suffire leguntur.

Defit defieri tantum sic infit in vsu.

Confit cõfieri p cõficitur cõfici. et suffit suffire/p suffamigo: in vsu sunt apud authores. Macrobius. Oportet diem q̃ er quadrantib⁹ cõfit intercalare. Uirg. iiij. Cõfieri possit paucis aduerte docebo. Idẽ. At suffire thymo cerasq; incidere manes. — Confit.

Defit et defieri/p deest et deesse. et infit. p dicere incipit/a pro incipit in vsu reperiuntur. in reliquis vocibus deficiunt apud recentiores. Uirg. Lac mihi non estate nouum/nec frigore defit. Terẽ. in hecy. Nihil apud me tibi defieri patiar. Priscian⁹ dicit defio in loco passiui deficio habere. sed sine teste. Liuius li. j. Tum ita Tullus infit. i. dicere incipit. — Defit.

Ista forem, res, ret, rent, cum sibi compositiuis

Sunt optatiui coniunctiui quoq; voces.

Infinitiui fore temporis estq; futuri. — Forem

Cõposita a forem sunt ista. afforem. i. adessem. cõforem. i. simul essem. Uirg. Atq; vtinam rex ille afforet Eneas. Teren. Spero cõfore. i. cõuenire vel cõcorles esse/vel simul fore. Defore. i. deuturũ esse. Sili. Promittitq; viris nulli se defore testem. Profore. i. prodesse. Horatius. Que nocuere sequar/fugiam que profore credam. Abfore id est abfuturum esse. Sumitur tamen aliquãdo forem pro essem. et similiter sua cõposita. — Afforem. Conforem Defore. Profore. Abfore.

Faxo dat faxis faxit. pluraleq; faxint.

. i. indicatiui.

Pro faciam/primi estq; modi vox illa futuri.

Sic faxim flectes optatiuiq; futuro.

Dic subiunctiui presenti tempore faxim.

Teren. Faxo iam hic aderit. i. faciam. Liui. Qõ faxitis deũ velim fortunare. Cicero de se. Nemo melachrymis decoret nec funera faxit. Teren. in heau. Utinã dij ita faxint. Plautus. Uerbum caue faxis. — Faxo.

Flecte modi primi sic optantisq; futuro

Ausim sic ausis ausit tantum simul ausint.

Liui. li. j. Nec si sic tam dicere ausim. i. audebo. Festus dicit ausis pro audeas. Ouidius meta. vj. Et nihil est quod non inopino captus amore ausit. — Ausim. Ausis.

Presenti salue & saluete modi imperialis.

Salueto flectas & saluetote futuro,

Infinitiui presens saluere dabitq;

Atq; modo simili variabis aueq; valeq;

Saluebis Cicero, valeant Terentius inquit.

Cice. ad Atticũ. Saluebis a meo Ciceron. Lectũ est apud antiquos saluteo/salueat et salueant. vt plautus in truculento. Terentius. Ualeant qui inter nos dissidium — Salueo.

Aue
Uale.
Salue.

volunt. Idem. Jubeo te saluere. Dicimus Aue ipsi venientes. etiã aduenienti. Dicimus vale/ꝛ al quando salue recedẽti. Et vt aue ab aueo/es. i. cupio. et pre nimia cupiditate gaudeo. vt sit Aue gaude et letare. Non aũt dicitur ab a. i. sine. et intersectione. veh: vt barbari quidam censent. Martia. Jam satis est non vis apher aue re. vale. Idem. Mane tibi pro me discet auere liber.

Aio,

Præsenti aio & ais, simul ait format & aiunt,
Imperfecto aiebam, cunctis cum sociis, & aisti
Perfecto, vel aistis, ai modo & imperitãti,
Optatiui aias iat, iamus iantq; futuro,
Aiens participi. sed cętera non parit vsus.

¶ Sel. li. xvi. Siue aias/siue neges: herebis in capt one. Angu. dixit aisti. et aistis vos adũcientis in malo aistis. Plau. Uel ai/vel nega. Cice. de fi. bo. Quasi ego curẽ quod ille aiat/aut neget. Priscia. aiamus dixit li. primo construction ũ. Sabellic⁹ arbitratur legendũ esse apud Catullũ aite pro dicite. Apu. vi. meta. Sic aiens crystallo dedolatum vasculũ tradidit. Cicero in Topi. Contraria aientibus inquit.

Præsenti tantum cedo dic cedite imperitantis.

Cedo.

¶ Cedo cuius prima corripitur est vox tantum imperatiui pro dic vel da formatce dite pro dicite/vel date. Teren. in Eunu. Quid factum est/cedo. Idem in phormio. Tu mihi argẽtum cedo. Cedite rarius: nisi apud Plautum. pro quo vetustissimi cete protulerũt: teste Marcello. Ennius in medea. Saluete optima corpora: cete manus vestras/messq; accipite.

Flecte diunt pro dent optatiuiq; futuro.

¶ Diunt poeticum/vox sola futuri optatiui. a quo perdiũt apud Terẽtium nõ rarũ Dij tibi exitium diunt. in Andria. Alibi in Eunucho. vt omnes dii deeq; eum perdiunt.

Gignit ouat vel ouans & ouatio cętera raro.
Et licet aduerbum visum, verbum dat amabo.

Ouat.
Ouãs. Ouatio
Ouo/as:
Amabo.

¶ Ouat Phocas solum ponit tertie persone defectiuũ: cuius participium ouans/ꝛ verbale ouatio. i. paruus triumphus. reliqua parũ sunt in vsu. Licet aliqui dicant ouo/as/at. tẽ. Parce tamen vtendum est. q; apud authores rarũ. Ouat. i. letatur. gaudium vociferãdo vel canendo mõstrat. Amabo (authore Nimuita) integrũ est quia deducitur ab amo/as. Nec est ppzie aduerbium vel interiectio. licet vtriusq; vicem blandiendi fungi videatur. Reg t enim post se actiũ casum. vt amo. a pennul. producit semper. comicis valde familiare. Cicero li. secundo epistolarũ. Amabo te cura et cogita.

Quattuor hęc odi memini cæpi quoq; noui
.i. indicatiui.
Præterito ptimi variato modi reliquisq;
Temporibus ductis ab eo: sensum retinebunt
Voceq; præteriti, præsentis pręteritiq;
Flecte memento modiq; futuro/tote secundi
A cępi cęptus deducitur, osus ab odi.

Odi.

Odi. Lodio prosequor. frequens (odio/is. rarius apud ethnicos) fm ꝗsda vox est prę-

teriti ⁊ sensum habet presentis imperfecti ⁊ preteriti. i. odio odiebam odiui. et inde osus et osurus/et osor. Cice. tamen odio/is. est vsus. li. de oratore. Aut odiant aut diligant. Seneca de virtu. Neminē odias. Ysero. in ps. Odiui omnem viā iniquitatis. Ab osus participio perosus et erosus/quoꝝ verba perodi ⁊ erodi. exoleuerūt. Plau. Inimicos osa sum. Virg. Si nō dū erosus ad vnū troianos. Naso. Ille perosus opes. Osus. Perosus

Cœpi cū œ diphthōgo a cœpio antiquo p incipio. qđ apud antiquos in vsu erat. Teren. in adel. Sex totis mensibus obfecissem quā hic cœperet. Cato. Cœpiam sedītiosa verba loqui. Nunc preterito eius pro presenti vtimur. cū deductis ceperam/perim/pissem/ro/pisse/ceptum ire. Et cœptum/ti. qđ est principiū. Ouid. Dij ceptis aspirate meis. Cæpi cum æ diphthongo est preteritum solum a capio. vnde captus participium. sed a cœpi cœptus. Cœpi.

Quæsumus a quæso, sed quæsit quæsere raro.

Queso vox presentis indicatiui dat solū quesumꝰ pro rogo ⁊ rogamus. cetera exoleuerunt. Politianꝰ/quesimus peri/scribit. Olim enim integrū fuit queso/sis/questi/quesitū vel quesum. author est Naniuita. Infinitiuū quesere. Queso.

Inquio siue inquam præsenti quis quit iuntq;.

Perfecto inquisti simul inquit, sicq; futuro

Formaties vel iet, modo & inque, iatq; secundo

Inquiat optantis tantum deflecte futuro.

Participans dat iens/nec in vsu plura reperta.

Cice. de se. Ne inquit et inquā septus interponerentur. Cice. de ora. li. ij. Aucuparī verba oportebit/inquio vt ea que sunt frigidiora vitemus. Persius. Hoc tunat hic inquis/veto quisq; farit oletū. Iuue. Quādo artibꝰ inquit honestus. Cice. in Verrē. Ubi sunt Pamphile inquiunt scyphi. Idē scōdo de ora. Tu vero inquisti molestus nō eris. Inquis inquiet inquā. apud Boe. frequēter occurrēt. Inquam etiam interdū sīgt dirū. Teren. Ab te emittere multū eā inque. Cice. in. iij. ad herē. Quid eni tibī vis aliquis inquiat. Plau. in aulu. Ita dij faxint inquito.

Sodes/pro si audes. capesis sic/pro capesi vis.

Sultis/si vultis. sis si vis. iunge apage (&) sis

Pro remoue si vis. voces sunt imperitantis.

Chis defectiuis vtūtur poete. ⁊ comici presertim/⁊ interdū alij ad vitandū arrogātiā. qt superbū fore et maioribꝰ imperare. Et qr crebra sunt nō opus erit testimonijs. Apagesis peñ. cor. sīgt abduc/vel remoue si vis. Fm Niniuitā. caue si vis. Apu. Apagesis iā cruentos deos. Metri causa interposuit/syllabicon per Tmesim.

Nocteſcit ningit luceſſit ſicq; dieſcit.

Atq; gelat ternæ hæc impersonalia vocis.

Chec impesonalia (author Phoca) carent futuro imperatiui/gerundijs/et participijs.

Annotatio.

Explicit et explicūt solus Alexander ponit/que a probis authoribꝰ censent barbara. Nam latini dicunt/liber est explicitus/aut finitur. Martia. in apophor. Uersibus explicitum est omne diuobus opus.

Annotatio de antiquis.

Si quis oēm antiquitatē diligēter pscrutari vellet multo plura inueniret anomala ⁊ eclyptica. vt excessis p excedas. irritassis pro irrites. prohibessis p prohibeas/locassis p locaueris. dias pro des. credius pro credas. supplicassis pro supplices. negassis pro neges. taxis pro tangas. adassint pro adigant. sine numero id genus alia sunt apud Plautum et vetustissimos. vt viuet p veniat. Plautus. Dij te seruassint.

Idem. Id Inpiter prohibessit. Teren. Cane quoq; ex isthoc excessis loco. pro exeas. Uarro. Cane meū taxis librum. Que omnia sunt fugienda nobis.

Dor der for furo fer/simplex nunc abdicat vsus.

¶ Hec simplicia dor et der passiuū a do das. for faris. furo. i. insanio. fer a for faris. in coniunctiuo non sunt in vsu. sed in cōpositione vsitantur. vt pessundor. affor.

¶ De verbis apocopen patientibus.

Dic duc fac & fer/dico duco facio fert

Donant cum natis. facio formant fice nata.

¶ Hec quatuor verba patiuntur apocopen in scōa singulari imperatiui modi tm. nā in plāli integrā seruāt formā. vt a dic dicite. duc ducite. fac facite. excepto hoc ☞ bo fer a fero qō facit ferte. Similiter eorū cōposita eandē apocopen patiunt. vt adduc adducite. pter facto cōposita q̄ integram seruāt formā. vt efficio effice. cōfice.

¶ De verbis syncopen patientibus.

vt amaui.

Verbis quæ primi flexus ui præterito dant

vt amasti pro amauisti. amastis pro amauistis.

Præterito numeri persona vtriusq; secunda

vt amarunt pro amauerunt.

(Vi dempto) & terna plurali syncopa fiat,

vt amaram/amassem/amarim/amaro/amasse. in oibus personis.

Temporibus reliquis ab eo ductis fit vbiuis.

vt cupiui/audiui.

Verbis quæ terni aut quarti iui præterito dant

vt cupij/audij. in oibus personis vtriusq; numeri.

Præterito (subtracto u) syncopa fiet vbiq;

cuperam. issem. rim. ro. isse. audieram/issem/erim/ero/isse.

Temporibus cunctis ab eo reliquis quoq; ductis

trui. sui.

Syncopa non fiet quando bissyllaba vox est.

a scio. a noui. a flo. a fleo.

Ni scisti nosti flasti flesti. tamen isti

Martialis. Equora per scylle magnus comes exulis isti.

Pro iuisti legitur, dixti generis reliqua eius

Teren. Hui dixti pulcre.

Quandoq; inuenies vsurpauisse poetas.

¶ De verbis anomalis.

Uerbum anomalū vel anorme/est qō cōtra alioq; regulā formatur. vt Sum/es/fui. Sum sic declinatur. Sum es est. plāli sumus estis sunt. Imperfecto erā eras rē. Perfecto fui fuisti rē. cū ductis fuerā eram/issem/ero/isse. habet pteritū ab antiquissimo ☞ bo fuo/is. i. sum es. Cui adhuc aliqua reperiunt apud Plau. q̄ ipm etiā Virg. enei. xi. Tros rutulus ve fuat nullo discrimine habebo. Plau. in am. Ne quiq̄ tam audax fuat homo. Idē in cas. Caueto mirar fuas. Futuro ero eris rē. Imperatiuo modo sis vel es sit. plāli simus sitis vel estis (aliq̄n site) sint. Ter. in an. Bono ānio es. Virg. duc ades o formose puer. Plau. in Curcu. Site mihi volētes ppitie. sed exoleuit. Futuro esto. plāli simus estote sunto. Optatiuo essem esses rē. Futuro optatiui. q̄ presenti iunctum sim sis rē. Infinitiuo presenti esse. pfecti fuisse. Futuro futurus. Eus in vsu doctorum non est. a dialecticis vsitatū. Sum caret gerundijs q̄ supinis. Potens nos

Fuo.

Site.

men est. participia vero presens ⁊ absens. Cetera cōposita carent gerūdijs/participijs et supinis. ¶ Adsum ades adest. adsumus adestis adsunt. Aderā. Affui. Affueram. Adero. Imperatiuo adsis vel ades (non assis) Sic prosum, pdes, pdest. ⁊c. pfui ⁊c. Possum potes potest. possumus potestis possunt. poterā/potui/potero. Ueteres dicebant potessim/potessem ⁊c. p possim possem. Et potestur poteratur. possetur. p potest poterat posset. his et sitibus scatet Plau. Celius cum suis cōtemporaneis. Reliqua cōposita declinātur vt sum. ¶ Uolo vis vult. pl'ali volumus vultis volūt. Impfecto volebā. bas. bat. ⁊c. Perfecto volui. isti. ⁊c. cū suis deductis. vt voluerā. erim. voluissem. voluero. Futuro volam. les. ⁊c. Imperatiuo caret. qz voluntas est libera/neqz imperari potest. Licet Diomedes dixit. volito. tote. Aliu. fac velis. non sunt in vsu. Opta. etiā velim. les. ⁊c. que voces sunt imperfectiui. subiūctiui. i. futuro optatiui velim. lis. ⁊c. Infinitiuo velle. Supino et gerūdijs caret. teste Phoca. Licet aliqui (nullo authore) dicant volitum voliturus. Volo.

Malo mauis mauult. pl'ali malimus mauultis malunt. Impfecti malebā. Perfecti malui. cū deductis maluerā/maluerim/maluissem/maluero. Futuro malem. les. ⁊c. Quin. li. j. Qui grecā figurā: non latine. sed citra reprehensionē loquetur. Impatiuo caret. Opta. malem/maluerim/maluissem/malim. Cōiū. malim. mallē rim. luisse. ero. Infin. malle/maluisse. ceteris caret. Leges apud vetustissimos nō imitāda maueltim ⁊ mauellem. Plau. in aulu. Mori sese mauolet. Idem i amphi. Experiri isthuc mauellem. ¶ Nolo sit iter inflectitur. Nolo nōuis/nōuult. nolimus/nōuultis/nolunt. Imperfecto nolebam. preteritoperfecto nolui/nolueram. cū aliis deductis. vt noluerim luissem. ero. luisse. Futuro nolam. les. ⁊c. Impatiuo noli nolite. Futuro nolito/tote. optatiuo nollem/noluerim/luissem. futuro nolim. Conū. nolim. nollē. erim. luisse/ero. Infinitiuo nolle. noluisse. reliqua non sunt in vsu. Nolo.

Fio (i. efficior) fis fit ni more quarte cōiugationis: irregulariter tamē. Preterito factus sum cū deductis tēporib⁹. Impatiuo caret. vlr̄m quoscā mutuat a futuro optatiui fias fiat ⁊c. Nam si fite et fitote raro (nisi apud antiquos) legūtur. vt apud Plau. ⁊ Catonē. Ueteres fitur/⁊ facitur/⁊ facesseturi: ⁊ alia multa dixere, (vt pbat Priscianus) q̄ exoleuerunt. in reliquis fio per quartā coniugationē declinatur. Eo. Queo.

Eo et queo per quartā coniugationem. ⁊ nihil anomalū habent: nisi ibam quibā. ibo quibo. ⁊ in quibusdā tēporib⁹. vt pfonis secundā vocalē pro tertia. Ut eo/is/it. pl'ali imus/itis/eunt. Impfecti ibam. pfecti iui. cū aliis deductis iuerā. issem. rim. ro. isse. Futuro eam. es. et. ⁊c. sed vsitatius ibo/bis. ⁊c. Quanqz antiqui illud futurū in bo enunciauere. iā tamen exoleuit: nisi in bo et quibo. Cecilius. audibis male/si male dicis mihi. Proper. Lenibunt tacito vulnera nostra sono. Apud Plau. est frequens. Impatiuo I eat. eamus ite eant. Futuro ito eam⁹ itote eunto. Opta. irem/ierim/iuissem/eam. Coniun. eā/irē/ierim/iuissem/iuero. Infinitiuo ire/iuisse/iturū esse/Gerundis eundi do dum. Supi. itum itu. Participia iens iturus. Sic et queo variatur. Cuius gerundia nō legimus/sed nec a veneo participia. Eo. Queo.

Edo es est. pl'ali edimus editis edūt. Edebā. edi. ederā. edā. Impa. es vel ede edat. pl'ali edamus este vel edite edāt. Futuro esto vel edito. pl'ali edam⁹ estote vel edito. tote. eduntō vel tote. Opta. essem. ederim edissem. edā. Coniū. edam. essem. ederim. edissem. edero. Infi. esse. edisse. esurū esse. Gerun. edendi do dū. Supi. esum/su. rari⁹ estū estu. Parti. edēs esurus vel esturꝰ. Passiuū etur regulare est. nisi q̄ estur p editur. Cōposita eius eandē sequunt formā sin quosdā. vt comedo comes comest. Exedo exes exest. Uirg. iij. eneid. Quid delubra iuuāt: est mollis flamma medullas. est p edit. Idē. j. geor. Ut mala culmos esset rubigo. esset pro comederet. Plau⁹ in milite. Es bibe. es. i. comede. Marti. Si vis esse sator/nfm potes esse papū. Ouid. j. de pōto. Estur vt occulta vitiata putredine nauis. Plau. Uenit et senex quem absentē comes. Cice. p hortē. q̄ sepe ipse comest. Idē. Egritudo lacerat/⁊ exest mentē. Pli. Comesse fetus suib⁹ nō est pdigiū. Cice. p Sextio. et bona solus comesset. Idē p L. Flacco. q̄si bona comesse Rome nō liceret. Apō veteres edo regulariter declinabat. teste Seruio. sup illud. v. eneid. Nō medijs de gēte phrygū exediſſe/nephādis. vbi etiā dicit es a sum corripi/ab edo pduci. Hiero. in sacris q̄qz vetustā cōiugationē imitat. vt in illo. q̄s plātat vineā ⁊ de fructu eius nō edit. alibi. Uinceti dabo edere de lignovitz. Seruius cōsentit Diomedes. vñ melius dicem⁹. Comedo comes/q̄s comedo comedis. Comedo. Exedo. Exest.

De iis verbis q̄ in prima psona dupliciter efferūtur/⁊ idem signi.

.i.cõiugationis. vt dureo.denseo.

Sunt duro & denso primæ,per eoq; secundæ.

.i.passiua.

Sunt primæ actiua hęc,quando sunt neutra secundæ.

.i.cõgrego. .i.cõiugationis. to vnyte or knyt togyder.

Est vno primæ,sed crebrius vnio quartæ.

¶De verbis tã primę q̃ tertię cõiugationis ĩ prima
psona cõfusis/in significatione diuersis.

.i.cõiugationis.

Primi nunc flexus sunt isthęc,nunc quoq; terni.

das(to laye a grundwarke)

las(to call) das(to cõmaũde) las(to speke to) ras(to locke)
lis(to dryue) dis(to ete or chue) lis(to dryue) ris(to sowe). dis(to powte).

Appello mando compello sic sero fundo

to saye. to dedycate. to wyll.

Dic dico dicis,dico sicq; dicas.volo visq;

to stye. to bequethe. to rede.

Dic volo sicq; volas.lego legas,lego gisq;.

Esto lauo primæ,ternæ quandoq; repertum.

Lauo. Dic pinso pinsis.legitur pinsas quoq; raro.

¶Lauo olim erat terne.hora.Phebe qui tanto lauis amne crines.Idem.Ora manusq; tua lauimus Feronia lympha.Similiter pinso nunc tertie. olim erat prime. Calphurnius.Dicitur ◦ nigrũ pinsare legumine panem.

Sedo per s/primæ.cedo per c/quoq; ternæ.

¶De ijs q̃ sunt tam secũdæ q̃ tertiæ cõiugationis.

Nunc terni flexus,nunc sunt hęc verba secundi,

et tergeo. caueo. strideo. fulgeo. to be hote.

Tergo cauo strido sic fulgo ferbeo ferbo

conniueo. excelleo. sorbeo. oleo. frigeo.

Conniuo excello sorbo iungas olo frigo.

Vngo deflectes vngis simul vnguo dat vnguis.

¶De ijs quę confusum habent præteritum.

Præteritum retinent confusum quæ comitantur.

Pasco pauet paui dant,cresco cernoq; creui.

Pendeo pendo pependi,tendeo tendo tetendi.

Mulceo mulgeo mulsi,luceo lugeo luxi.

Vult acet ac acuit acui,pateo patiorq;

Et pandor passus,frigo cum frigeo frixi.

Versus formabunt ambo verror quoq; vertor.

¶Finis.

¶Londini in ędibus VVinãdi de VVorde. xxiiij. supra
sesquimillesimũ nostrę redemptionis anno.

X6/670